

XALQ QƏZETİ

№ 172 (28848) 4 avqust 2018-ci il, şənbə

Qəzet 1919-cu ildən nəşr edilir
www.xalqazeti.com

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSIYA HEYƏTİ

Sel və daşqın təhlükəli çayların zərərli təsirinə qarşı mübarizə və qəza vəziyyətinin aradan qaldırılması tədbirləri haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Son illərdə sel və daşqınların zərərli təsirlərindən qorunmaq üçün genişmiqyaslı və böyükhəcmli mühafizə tədbirləri həyata keçirilmiş, daşqın təhlükəli çayların sahilı boyunca mühafizə bəndləri tikilmiş, mövcud bəndlərin hündürlüyü artırılaraq möhkəmləndirilmiş, sel və daşqın sularının maneəsiz ötürülməsi üçün digər zəruri tədbirlər görülmüşdür. Qeyd olunan işlərin davamlılığı məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 22 yanvar tarixli 3593 nömrəli Sərəncamına əsasən "Sel və daşqın təhlükəli çayların zərərli təsirinə qarşı mübarizə və qəza vəziyyətinin aradan qaldırılması tədbirləri"nin icrası üçün Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə 5 milyon manat

vəsait ayrılmışdır.

Bu istiqamətdə işlərin davam etdirilməsinin vacibliyini nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Sel və daşqın təhlükəli çayların zərərli təsirinə qarşı mübarizə və qəza vəziyyətinin aradan qaldırılması tədbirlərinin davam etdirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 22 yanvar tarixli 3593 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nin 1.84-cü bəndində

göstərilmiş məbləğin 11 352 000 (on bir milyon üç yüz əlli iki min) manatı Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılısın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 avqust 2018-ci il

M.P.Qasımlının "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan aşıq sənətinin tədqiqi sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Məhərrəm Paşa oğlu Qasımlı "Şöhrət" ordeni ilə

təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 avqust 2018-ci il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 339

Bakı şəhəri, 3 avqust 2018-ci il

Azərbaycan Respublikasının ərazisini tərkdən avtonaqliyyət vasitələrində daşıyan yanacaqın miqdarının tənzimlənməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti ilə razılaşdırılmış təklifini nəzərə alaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR**:

1. Müəyyən edilsin ki, Azərbaycan Respublikasının ərazisini tərkdən avtonaqliyyət vasitələrinin mühərriklə texnologiyaya bağlı olan texniki pasportunda nəzərdə tutulmuş bakların tutumunun miqdarından artıq keçirilən benzinin

və (və ya) dizel yanacağının hər 1 (bir) litri üçün 0,6 ABŞ dolları məbləğində spesifik gömrük rüsumu alınır.

2. Bu qərarın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğ avtonaqliyyət vasitəsinin mülkiyyətçisi və ya qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada idarəetmə hüququ olan şəxs tərəfindən gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələrindəki gömrük orqanlarına bank, poçt və ya plastik kart vasitəsilə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının həmin gün üçün müəyyən etdiyi məzənnəyə uyğun olaraq manatla ödənilir.

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

□ **Gənc müstəqil Azərbaycan Respublikası bu gün sosial-iqtisadi inkişaf, islahatların dərinləşdirilməsi, cəmiyyətin daha da demokratikləşdirilməsi baxımından regionun lider, dünyanın isə aparıcı dövlətlərindən birinə çevrilib. Rəsmi Bakı BMT Təhlükəsizlik Şurasının iclaslarına sədrlik edib, paytaxtımız dünyanın mötəbər beynəlxalq təşkilatlarının tədbirlərinin keçirildiyi ünvan kimi tanınır. Üzərində üçrəngli bayrağımızın təsviri olan rabita peyklerimiz kosmosda dünyanın güclü dövlətlərinin peykləri ilə yanaşı dövr edir. Bütün bunlarla yanaşı ölkə vətəndaşlarının sosial-rifah halının yaxşılaşdırılmasına xidmət edən uğurlu daxili siyasət kursu da həyata keçirilir. Həmin siyasətin ən mühüm tərkib hissələrindən biri isə paytaxtla yanaşı, ölkə regionlarının da sürətli inkişafının təmin edilməsidir.**

ilin əvvəllərində qəbul edilmiş proqram, demək olar ki, Azərbaycan regionlarında dönüş yaratdı. Azərbaycan regionlarının sürətli inkişafı möhz birinci proqramın icrası ilə bağlı idi.

Prezident öz niyyətində başqa bir məsələyə də toxunaraq bir qədər də əvvələ – 2003-cü ilin payızına qayıtmaq məqsəduyğun saydı: "Mən 2003-cü ildə Prezident seçkiləri ərafəsində bəyan etmişdim ki, əgər Azərbaycan xalqı mənə etimad göstərsə, ilk növbədə, Azərbaycan regionlarının problemləri ilə məşğul olacağam. Söz vermişdim ki,

Mən hər il onlarla rayona səfərlər edirəm, keçən il otuzdan çox rayonda olmuşam. Hər dəfə görülməmiş işlərlə maraqlanıram, nəzarət edirəm, eyni zamanda, yerlərdən təkliflər alıram. Ona görə bu proqramlara bəzi hallarda zərurət yarandıqca əlavələr olunur. Odur ki, proqramların təhlilini apararkən biz mütləq əlavələri də nəzərə almalıyıq.

Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransdakı nitqindən Bakı, 29 yanvar 2018-ci il

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı daim dövlətin diqqət mərkəzindədir

Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilərkən, onun qarşısında genişmiqyaslı vəzifələr dayanırdı. Böyük xilaskar Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı gənc müstəqil Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin

bütövlüyünün bərpası istisna olmaqla) hamısının yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsinə nail olub. Özü də mükəmməl, elmi və iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmış Dövlət Proqramlarının icrası nəticəsində. Möhz həmin proqramların öhdündə 2004-2008-ci illərdə "Azərbaycan

qorunub saxlanılması, ölkənin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi, təbii sərvətlərdən əldə edilən gəlirlərdən bütün vətəndaşların bəhrələnməsinə nail olunması, xalqın rifahının daha da yaxşılaşdırılması, ordunun gücləndirilməsi, elm və təhsilin sovet stereotiplərindən xilas edilməsi, infrastrukturunun yeniləndirilməsi və sairə məsələlərin hamısı bir nömrəli vəzifə təsiri bağışlayırdı. Ancaq cənab İlham Əliyevin Prezident kimi imzaladığı ilk sənədlər əhalinin sosial müdafiəsinin daha da yaxşılaşdırılması haqqında sərəncam və regionların sosial-iqtisadi inkişafını təmin edəcək Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi barədə fərman idi.

Bəri Prezident qeyd edək ki, cənab Prezident yuxarıda sadaladığımız vəzifələrin (ərazi

Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" dururdu. Doğrudur, sonralar həmin istiqamətdə daha iki dövlət proqramı imzalanmışdı. Ancaq regionların və bütövlükdə ölkəmizin sürətli inkişafının təmin edilməsində birinci dövlət proqramının icrasının xüsusi rolu olmuşdur.

Yeri gəlmişkən, bu il yanvarın 29-da Heydər Əliyev Mərkəzində "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda dərindən məzmunlu nitq söyləyən Prezident İlham Əliyev məxsusi olaraq xatırlatmışdı ki, birinci proqramın qəbul edilməsi tarixi hadisə idi. Həyat bunu əyani şəkildə göstərir. 2004-cü

Azərbaycan regionlarında sosial-iqtisadi inkişaf sürətlə gedəcək. Son 15 il ərzində realıqlar bunu göstərir ki, verilən bütün vədlər artıqlaması ilə yerinə yetirildi".

Bəs son 15 ildə Azərbaycan regionlarının həyatında hansı yeniliklər baş verib? Bu sualın cavabını kitablarda, arxivlərdə axtarmağa ehtiyac yoxdur. Çünki həmin illər ərzində regional inkişaf proqramlarının icrasının nəticələri göz qabağındadır. 2004-cü ildə dövlət başçımız tapşırırdı ki, müasirləşməyə, inkişafa ilk növbədə, infrastruktur layihələrindən başlamaq lazımdır. Çünki bu olmadan hər hansı bir inkişafdan söhbət gədməz. Ona görə də ölkənin elektrik enerjisi təsərrüfatına böyük investisiyalar qoyuldu. Son 15 il ərzində ölkədə 30

elektrik stansiyası tikilmişdir. Bu stansiyaların generasiya gücü 2500 meqavata bərabərdir. Xatırladaq ki, 2004-cü ildə Azərbaycanın bütün dövrlər ərzində 9 elektrik stansiyası tikilmişdir. Ancaq onların generasiya gücü böyük idi, onların potensialı 3900 meqavatdır. Qeyd edilən dövrdə isə biz 15 il ərzində generasiya gücümüzün 2500 meqavat artırılmasına nail olduq. Prezidentin dediyinə görə, bu il həmin rəqəm 2900

meqavata çatdırılacaq.

Müxtəlif qurumların tərtib etdiyi hesabatlarda qeyd edilir ki, 2004-cü ildə Azərbaycanda qazlaşdırmanın səviyyəsi 51 faiz idi. Bölgələrdə, demək olar ki, qaz yox idi, hətta ayalt şəhərlərdə də qaz məsələsi problem idi. Kəndlərdə isə, ümumiyyətlə, yox idi. Hazırda isə Azərbaycanda qazlaşdırma 93 faizə çatıb. Bütün

şəhərlərimiz qazla 100 faiz təmin edilib.

Başqa bir məsələyə diqqət yönəldək. Əgər 2004-cü ildə ölkə üzrə fasiləsiz içməli su ilə təminat 26 faiz idisə, hazırda bu göstərici 67 faizə çatdırılıb, Bakı şəhərində 81, bölgələrdə isə 43 faizdir. Ona görə həmin sahəyə bu il və gələn illərdə böyük sərmayə qoyuluşu nəzərdə tutulur ki, bu məsələni də həll edək. Demək olar ki, bir çox şəhərlərimizdə içməli su və

kanalizasiya layihələri uğurla başa çatdırılıb. Oğuz-Qəbələ-Bakı kimi nəhəng su kəməri -- bu da tarixi hadisədir -- inşa edilib. Ceyranbatanda dünyanın ən böyük sətəmizləyici qurğusu tikilib. Bu gün bu qurğudan çıxan sular keyfiyyətinə görə Dünya Səhiyyə Təşkilatının standartlarına cavab verir.

(ardı 2-ci səhifədə)

Azərbaycanın neft strategiyası davamlı və sabit inkişafa təminat yaradır

1994-cü il sentyabrın 20-də Bakıda dünyanın aparıcı neft şirkətləri ilə müasir tariximizə "Əsrin müqaviləsi" adı ilə əbədlilik həkk olunan "Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Azəri", "Çıraq" yataqlarının və "Günəşli" yatağının dərinlikdə yerləşən hissəsinin birgə işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında" saziş imzalanmasından sonra ölkəmiz enerji daşıyıcılarının beynəlxalq bazarlara nəql edilməsi istiqamətində möhtəşəm layihələr həyata keçirdi. Xəzər hövzəsi ölkələri ilə Qərbin enerji korporasiyaları arasında əməkdaşlığın başlanğıcını qoyan "Əsrin müqaviləsi" çərçivəsində qazanılan nailiyyətlər xarici neft və qaz şirkətlərinin Azərbaycanın zəngin karbohidrogen ehtiyatlarına marağını daha da artırdı. Hazırda quruda və dənizdə yerləşən əməliyyat sahələrində 17 layihə üzrə imzalanan Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişi (HPBS) uğurla həyata keçirilməkdədir.

"Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından ötür müddətdə ölkə iqtisadiyyatının, xüsusən

sənayenin, o cümlədən neft sektorunun saxələndirilməsi, beynəlxalq standartlara uyğun yenidən qurulması, innovativ texnologiyalarla təchiz olunması, yeni idarəçilik metodlarının tətbiqi üçün geniş imkanlar yarandı. Xarici neft şirkətləri ilə birlikdə axtarış-kəşfiyyat, qazma, tikinti və hasilat üzrə böyük iş həcmi görüldü və uğurlu nəticələr alındı. Nəhəng "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağı, orta səviyyəli "Əsrin" və "Qarabağ" yataqları aşkar edilib, "Abşeron" və "Ümid" yataqlarının işlənilməsinə başlanılıb.

"Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqlar blokunda ilk neftin alındığı 1997-ci ildən ötür müddətdə aparılan kompleks tədbirlər hasilatın sürətli tempolərlə inkişafına güclü təkan verib. Hazırda hasil edilən karbohidrogenlərin əsas hissəsi möhz "Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqlar blokundan və "Şahdəniz" yatağından əldə olunur.

Azərbaycan dövləti ötür neft hasilatının sabit davam etdirilməsinin vacibliyini nəzərə alaraq bu layihə üzrə yeni HPBS-nin imzalanması üçün

tərəfdaşlarla müzakirələr aparıb və AÇG layihəsi üzrə sazişin 2050-ci ildə uzadılmasını nəzərdə tutan yeni müqavilə imzalayıb. Prezident İlham Əliyev imzalanma mərasimində etdiyi nitqdə Azərbaycanın gələcək inkişafı, maliyyə imkanlarımızın genişləndirilməsi üçün yeni

(ardı 2-ci səhifədə)

(əvvəlki 1-ci səhifədə)

Ölkə üzrə cari ilin birinci yarısında ümumilikdə 19,38 milyon ton neft hasil edilmişdir. Bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə neft hasilatında 1,2 faiz artım deməkdir.

SOCAR üzrə hasilatın sabitləşməsi və artırılması strateji əhəmiyyətli yataqlarda həyata keçirilən kompleks tədbirlər planı ilə bağlıdır. Bu istiqamətdə qazma işlərinin artırılması da mühüm yer tutur. Cari ilin yanvar-iyun aylarında 80 min metrə yaxın quyular qazılıb ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8,4 faiz daha çoxdur. Qazma işlərinin 39 min metrədən çoxu cari ilin ikinci rübünün (aprel-may-iyun) payına düşür.

Bu ilin ikinci rübündə SO-CAR üzrə qaz hasilatı birinci rübə müqayisədə 5,29 faiz artaraq 1,66 milyard kubmetrə çatıb. Birinci yarım ildə SOCAR üzrə 3,2 milyard kubmetr qaz hasil olunub.

Cari ilin altı ayı ərzində ölkə üzrə isə ümumilikdə 14,36 milyard kubmetr qaz hasil edilmişdir. Yarım ildə qaz hasilatı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,1 faiz artıb.

Cari ilin ikinci rübündə SOCAR üzrə xam neft və neft məhsullarının ixracında əhəmiyyətli artım müşahidə olunub. Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən xam neftin ixracı 18 faiz artaraq 6,1 milyon tona yüksəlib. Hesabat dövründə xam neftin ixracı bir il əvvəlki dövrün müvafiq göstəricilərinə 24 faiz geridə qoyaraq 2,1 milyon tona qədər artıb.

Sözgedən dövrdə "BP Azerbaijan" şirkətinin fəaliyyəti də uğurlu olub. Bu barədə söhbət açmadan əvvəl onu qeyd edək ki, cari ilin ikinci rübünün sonuna BP şirkətinin işçiləri olan Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 2 min 669 nəfər təşkil edib. Bura müddətli müqavilə əsasında çalışan işçilər də daxildir. Bu, şirkətin Azərbaycanda ixtisaslı işçilərinin 90 faizdən çoxunu təşkil edir ki, onların da əksər hissəsi rəhbər vəzifələrdədir.

BP-nin 2018-ci ilin sonunadək ixtisaslı işçilərinin 90 faizini milli kadrlar təşkil edəcəyi barədə öhdəliyi var. Bu, o deməkdir ki, ixtisaslı işçi tələb edən bir sıra vəzifələrdə yerli kadrlar xarici vətəndaşları əvəz edəcəklər. İxtisaslı olmayan işçilərin isə artıq 100 faizi yerli vətəndaşlardan ibarətdir. İşçi heyətinin milliləşdirilməsi planında, həmçinin BP-nin təlim və inkişaf proqramlarının daha da

optimallaşdırılması, yüksək səviyyəli kadrlar üzrə yerli bazarı daha da yaxşılaşdırmaq məqsədilə dövlət və özəl sektorun təşəbbüslərində yaxından iştirak axıldır.

BP və tərəfdaşları Azərbaycanı sosial layihələrin reallaşdırma da fəal iştirak edirlər. Onlar tərəfindən bu ilin birinci yarısında Azərbaycanı sosial investisiya layihələrinə 2,3 milyon dollar

gücü təqribən 21 milyon kubmetr qaz olub.

"BP Azerbaijan" şirkətindən verilən məlumata görə, hesabat dövründə həmin kamərlo bağlı fəaliyyətlərə təqribən 18 milyon dollar əməliyyat və 241 milyon dollar isə əsaslı xərclər sərf edilmişdir.

2006-cı ilin sonlarında istismara verilən boru kaməri hazırda Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyəyə

yusunda tamamlama işlərinə başlayıb.

"Maersk Explorer" qurğusu "SDH02" quyusunun aşağı hissələrində qazma əməliyyatlarını davam etdirir.

Bu iki qurğu "Şahdöniz Bravo" platformasından hasilat üçün artıq 14 quyular qazılıb. Bunlardan yatağın şimal və qərb cinklərinin hər birində 4 quyular tamamlanıb. Qazma işləri hasilatın planlaşdırılan sabit səviyyəsinə nail olmaq üçün tələb olunan bütün

quyuların qazılması istiqamətində davam etdirəcək.

İlin birinci yarısında "Şahdöniz" yatağından 5 milyard kubmetr təbii qaz və 1,1 milyon ton (təqribən 9 milyon barel) kondensat hasil edilmişdir.

Bu barədə "BP Azerbaijan" şirkətindən məlumatında deyilir ki, mövcud "Şahdöniz" qurğularının maksimum hasilat gücü hazırda gündəlik 32 milyon standart kubmetr

Günəşli" (AÇG) yataqlar blokundan SOCAR-a əsasən Səngəçal terminalı, həmçinin də "Neft Daşları"ndakı qurğu vasitəsilə gündəlik orta hesabla 6 milyon kubmetr, ümumilikdə isə 1,1 milyard kubmetr səmt qazı təhvil verib. Hasil edilən səmt qazının qalan hissəsi təzyiqli saxlamaya məqsədilə yenidən kollektorlara vurulub.

Bu ilin ilk 6 ayında Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixracat neft boru kaməri

(59 min) platformalarından birlikdə gündəlik orta hesabla 596 min barel olub.

İki rübədə AÇG-də ümumilikdə 116 net hasilat quyusu, 53 qaz və su quyusu istismarda olub. Altı ayda blokda 6 neft quyusu və 2 su injektor quyusu qazılıb.

Hesabat dövrü ərzində AÇG layihəsinə təqribən 236 milyon dollar əməliyyat və 552 milyon dollar isə əsaslı məsrəflər xərclənib.

Xatırladaq ki, ötən il sentyabrın 14-də Azərbaycan hökuməti və SOCAR, beynəlxalq tərəfdaş şirkətlərlə birlikdə AÇG-nin birgə işlənməsi və Hasilatın Pay Bölgüsü haqqında dəyişdirilmiş və yenidən işlənmiş Sazişi imzalayıblar. Saziş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən həmin il oktyabrın 31-də ratifikasiya olunub.

AÇG üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü haqqında sazişin podratçı tərəfləri adından "BP Exploration (Caspian Sea) Limited" şirkəti operatorudur.

Bu ilin yanvar-iyun aylarında Səngəçal terminalı üçüncü tərəf həcmli də daxil olmaqla 141 milyon bareldən çox neft və kondensat, o cümlədən 124 milyon barel Bakı-Tbilisi-Ceyhanla (BTC), təxminən 16 milyon barel Qərbi İxracat Boru Kaməri marşrutu (QİBK) və təqribən 1 milyon barel ayrıca kondensat ixracat kaməri vasitəsilə ixracat edilib.

Ötən altı ay ərzində terminaldan, həmçinin gündəlik orta hesabla 27 milyon standart kubmetr (təqribən 963 milyon standart kubfut) "Şahdöniz" qazı ixracat olunub.

Hesabat dövründə AÇG və kondensat daşır. Bundan əlavə, boru kaməri vasitəsilə digər xam neft və kondensat həcmli, o cümlədən Türkmənistan, Rusiya və Qazaxıstan nefti nəql olunur.

Birinci yarımillikdə BTC üzrə əməliyyat xərclərinə təqribən 61 milyon dollar, əsaslı xərclərə isə 13 milyon dollar sərf edilmişdir. İki rüb ərzində "Azəri-Çıraq-Günəşli" də hasilat 108 milyon barel olub. Bu ilin yanvar-iyun aylarında "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) yataqlar blokundan hasilat 108 milyon barel, yəni 15 milyon ton təşkil edib.

Hesabat dövründə AÇG-dən sabit hasilat təhlükəsiz və etibarlı şəkildə davam edib. AÇG-dən ümumi hasilat – "Çıraq" (49 min), "Mərkəzi Azəri" (158 min), "Qərbi Azəri" (127 min), "Şərqi Azəri" (96 min), "Dərinsulu Günəşli" (107 min) və "Qərbi Çıraq"

Vaqif BAYRAMOV,
"Xalq qəzeti"

Azərbaycanın neft strategiyası davamlı və sabit inkişafa təminat yaradır

xərclənib.

Xəzər dənizindəki layihələrin uğuru həm də əməliyyatçının regiondakı ölkələrin əhalisi üçün bu layihələr vasitəsilə hiss edilən faydalar yaratmaq bacarığından asılıdır. Buna nail olmaq üçün BP ardıcıl şəkildə mühüm sosial investisiya layihələri həyata keçirir. Bu layihələrə təhsil proqramları, yerli icmalarda bacarıq və qabiliyyətlərin artırılması, icmaların sosial infrastrukturla bağlı vəziyyətlərinin təkmilləşdirilməsi, maliyyə vəsaitlərinə çıxışın təmin edilməsi və təlim vasitəsilə yerli mütəxissislərə, modani irs və idmanın inkişafına dəstək, eləcə də hökumət qurumlarına texniki yardım daxildir. Yanvar-iyun aylarında BP və onun əməliyyatçısı olduğu birgə layihələrdəki tərəfdaşları belə sosial investisiya layihələrinə təkcə Azərbaycanda təqribən 2,3 milyon dollar xərcləyib.

Ölkə iqtisadiyyatının güclənməsinə kömək etmək məqsədilə BP (özünün əməliyyatçısı olduğu birgə layihələrdəki tərəfdaşları adından) Azərbaycanın hər yerində yerli bacarıqların yaradılmasına və sahibkarlığın inkişafına dəstəkləyən sosial investisiya layihələrini də davam etdirəcək.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycan iqtisadiyyatında mühüm rol oynayan Cənubi Qafqaz Boru Kaməri ilə bağlı bir göstəricini də diqqətə çatdırmaq istərdik. Hesabat dövründə bu kamərin gündəlik orta ötürüclüklü

"Şahdöniz" qazını çatdırır. Kamərin iki operatoru var: BP şirkəti Cənubi Qafqaz Boru Kaməri obyektinin tikintisi və istismarı üzrə məsul texniki operatoru, SOCAR isə həmin kamərin biznes icrası üzrə məsul kommersiya operatorudur.

"Şahdöniz Bravo" platformasından hasilat üçün 14 quyular qazılıb. "BP Azerbaijan" şirkətindən bu barədə verilən məlumatda bildirilir ki, cari ilin ikinci rübündə "Şahdöniz Alfa" platformasında "SDA11" quyusunda qazma işləri bitib və hazırda bu quyuda tamamlanma işləri həyata keçirilir.

İstiqal qazma qurğusu "SDD04" quyusunu tamamlayıb və sınaqdan keçirib, daha sonra isə "SDG04" qu-

və ya ildə təqribən 10,9 milyard kubmetrdir.

"Şahdöniz" yatağı Azərbaycan (SOCAR-a), Gürcüstan ("GOGC" şirkətinə) və Türkiyə ("Botas" şirkətinə) bazarlarına və çoxsaylı obyektlər üçün BTC şirkətinə etibarlı şəkildə qaz çatdırılmasına davam edib.

Bu ilin yanvar-iyun aylarında "Şahdöniz" üzrə fəaliyyətlərə təqribən 250 milyon dollar əməliyyat və 798 milyon dollar isə əsaslı xərclər sərf olunub. Əsaslı xərclərin böyük əksəriyyəti "Şahdöniz-2" layihəsinə aiddir.

Cari ilin iki rübü ərzində "BP Azerbaijan" şirkəti "Azəri-Çıraq-

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı daim dövlətin diqqət mərkəzindədir

(əvvəlki 1-ci səhifədə)

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının perspektivi haqqında danışan Prezident bildirir ki, biz hazırda yeni layihələr üzərində işləyirik. Keçən il 100 min hektardan çox suvarılmayan torpaqlara su xətləri, kanallər çəkilmişdir. Bu il də hədəf 100 min hektardır. Beləliklə, biz suvarılmayan torpaqlara həyat gətiririk, su götürürük, fermerlərə, sahibkarlara şərait yaradırıq və kənd təsərrüfatımızın inkişafına nail oluruq.

Bu gün regionda Rusiya, Türkiyə, Azərbaycan və Gürcüstan kimi turizm ölkələri daha çox əcnəbi turistlərin cəlb edilməsi məqsədilə xüsusi proqramlar üzərində işləyirlər. Əcnəbi mütəxəssislər etiraf edirlər ki, bu məsələdə Azərbaycanın sayıları daha çox səmərə verir. Çünki Azərbaycanı haqqıqətən turizm ölkəsinə çevirməyi hədəf kimi götürən Prezident İlham Əliyev bu məqsədlə ölkənin bütün infrastrukturunu, o cümlədən avtomobil yollarının müasirləşdirilməsinə nail olub. Prezidentin fikrincə, avtomobil yollarının tikintisi infrastruktur layihələri arasında önəmli yer tutan sahədir. Bu, həm iqtisadi, həm sosial sahədir. Rahat, hamar yollar insanların rahatlığı gətirir. Eyni zamanda, yol olmadan bölgələrin inkişafı mümkün deyil, nə də sənaye istehsalı inkişaf edə bilər, kənd

təsərrüfatının inkişafı üçün də problemlər yaranar.

Dövlət başçımız bu məsələyə münasibət bildirərkən deyir: "Hazırda kənd yollarının tikintisi geniş vüsət alıb. Biz gördük ki, harada yeni yol çəkilir, o bölgədə canlanma daha da sürətlə gedir, kənd təsərrüfatı istehsalı artır. Nəyə görə? Çünki bazarlara rahat çıxış olur. Beləliklə, yol infrastrukturunu, sadəcə olaraq, sosial layihə deyil. Son 15 il ərzində 12 min 300 kilometr yol çəkilmişdir. Bu il bu rəqəmi təqribən 15 min kilometrə çatacaq. Son 15 il ərzində 443 körpü tikilmişdir".

Təbii ki, səsləndirilən hər hansı fikrin təsdiqi üçün ilk növbədə faktlara istinad edilməlidir. Dövlət başçımızın dediyi kimi, faktlar göz qabağındadır. Son 15 ildə ölkə iqtisadiyyatının, regionların inkişafı üçün kifayət qədər əsas infrastruktur layihələri icra edilmişdir. Əgər biz 2004-cü ildə qəbul edilmiş birinci proqrama nəzər salsaq, görürük ki, bu 15 ildə görülən işlərin böyük hissəsi orada əks olunmuşdur. Həmin arqument Prezident bu şəkildə xarakterizə edir: "Çünki biz bu proqrama və ondan sonrakı ikinci və üçüncü proqramlara əlavələr etdik. Mənim bölgələrə çoxsaylı səfərlərim çərçivəsində, vətəndaşlarla məsləhət əsasında yeni təkliflər olur..."

Mən burada bir faktı da xüsusi qeyd etmək istəyirəm.

Bəli ki, müstəqilliyimizin ilk illərində bəzi siyasətçilərin naşılığı üzündən ölkəmiz beynəlxalq alom üçün qapalı elan edilmişdi, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra beynəlxalq təşkilatlar və dünya dövlətləri ilə əməkdaşlığımız normal məcraya yönəlmişdi. Mənim yadımdadır, həmin illərdə Amerika Birləşmiş Ştatlarından Azərbaycana gəlmək istəyən dövlət rəsmiləri Bakı Aeroportunun müasir, nəhəng təyyarələri qəbul edə bilmədiyinə görə Tbilisiyə enib,

qədər bizim bir beynəlxalq aeroportumuz var idi – Bakı aeroporti. Digər aeroportlar yerli əhəmiyyətli aeroportlar idi. Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Lənkəran, Qəbələ, Zaqatala – altı beynəlxalq aeroport, bir də Yevlax aeroporti yenidən quruldu. Bu gün onlar fəaliyyət göstərir və beynəlxalq reyslər təşkil olunur. Bu, ölkəmizə turistlərin gəlişini artırır, insanlara rahatlıq verir. Vaxtilə bu layihələrə start verəndə bəzilər hesab edirdilər ki, bəlkə də biz əbəs yerə vəsait xərcləyirik, bunların heç

oradan avtomobillə paytaxtımıza gəlməyirdilər. Bəs indi vəziyyət necədir? Mütəxəssislər yazırlar ki, Heydər Əliyev adına Bakı Beynəlxalq Aeroportu postsovet məkanının ən müasir və son dərəcə yeni texnologiyalarla təchiz edilmiş hava limanlarından biridir.

İndi tələskən oxucu fikirləşəcək ki, Bakı Aeroportunun regionların sosial-iqtisadi inkişafına nə daxili var? Məsələ ondan ibarətdir ki, dövlət başçımızın regionların sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarından danışarkən qeyd edir ki, ölkəmizdə Bakı Hava Limanından əlavə yeddi aeroport tikilmişdir. Onlardan altısı beynəlxalq aeroportdur: "Birinci proqram qəbul olunana

bir istifadəsi olmayacaq. Həyat göstərdi ki, indi bizim beynəlxalq aeroportlarımızdan duyulanın müxtəlif yerlərinə açılaraq təşkil edilir".

Bax, budur müasir Azərbaycan haqqıqətləri. Biz fəxr edirik ki, Prezident ölkəmizi inkişaf etdirərkən bu məsələyə kompleks şəkildə yanaşılıb. Yəni paytaxtla yanaşı, bütün bölgələrin – ayalət səhərlərinin, rayon mərkəzlərinin və ən kiçik kəndlərdə də daxil olmaqla, bütün yaşayış məntəqələrində bərabər şəkildə müasirləşdirilməsi, inkişaf etdirilməsi təmin edildi. İnandırırıq ki, bu tendensiya qarşdakı illərdə də davam etdiriləcək.

İntifaq MİRZƏBƏYLİ,
"Xalq qəzeti"

Sumqayıtda yerləşən yataqxanalarda müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlərlə görüş keçirilib

Avqustun 3-də Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev Sumqayıtda yerləşən yataqxanalarda müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlərlə görüşüb, onların yaşayış şəraitini araşdırıb.

Komitədən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, məcburi köçkünlər qəzalı vəziyyətə düşmüş binalarda uzun illərdə qarşılaşdıqları çətinliklər barədə danışmış, qayğı və problemlərindən söz açıblar. Dövlət Komitəsinin sədri onları diqqətlə dinləyib, suallarını cavablandıraraq, müraciətlərinə baxılacağı və mövcud qanunvericiliyə uyğun tədbirlər görülməyini bildirdi.

Görüşdə qeyd edilmiş ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmizdə uğurla həyata keçirilən sosial siyasətin prioritet istiqamətlərindən biri də məcburi

köçkünlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasıdır. Bu sahədə layihələrin icrasına Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyeva da böyük diqqət göstərir. Hazırda Bakıda və Sumqayıtda qəzalı binalarda, həyat üçün təhlükəli şəraitdə yaşayan məcburi köçkünlərin yeni mənzillərə köçürülməsi barədə verilmiş tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün ardıcıl və məqsədyönlü iş aparılır. Dövlətimizin başçısının tapşırığı əsasında Sumqayıt şəhərində və Abşeron rayonu ərazisində məcburi köçkünlər üçün yeni yaşayış binaları inşa edilir və onla-

rın tikintisi başa çatmaq üzrədir. Sumqayıtda və şəhərin ətrafında müvəqqəti məskunlaşma məcburi köçkünlərinin yaşayış məntəqələrindəki mənzillərə köçürülməsi nəzərdə tutulub.

Komitə sədri görüşdə qaldırılmış məsələlərin araşdırılması və müvafiq tədbirlərin görülməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verib. Görüşdə Qubadlı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Malik İsaqov iştirak edib.

VII Beynəlxalq Multikulturalizm Yay Məktəbinin iştirakçıları İsmayılıda

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) təşkilatçılığı ilə keçirilən "Bakı Prosesi 10 il: Mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına töhfə kimi" VII Beynəlxalq Multikulturalizm Yay Məktəbinin iştirakçıları avqustun 3-də İsmayılıda görüşüblər.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, Yay Məktəbinin iştirakçıları Heydər Əliyev Mərkəzində BBMM-in Himayəçilər Şurasının sədri, akademik Kamal Abdullayev, Amerika Birləşmiş Ştatlarının Azərbaycandakı müvəqqəti işlər vəkili Uilyam Gil və rayon icra hakimiyyətinin başçısı Mirdaməd Sadiqovla görüşüblər. Qeyd edək ki, Beynəlxalq Multikulturalizm Qış və Yay məktəbləri layihəsi BBMM-in "Azərbaycan multikulturalizmi fənninin xaricində və ölkə universitetlərində tədrisi" layihəsinin davamıdır. Tədris layihəsi çərçivəsində hazırda

dünyanın 19, Azərbaycanın isə 38 nüfuzlu ali təhsil ocağında Azərbaycan multikulturalizmini öyrənmək üçün təşkil edilən qış və yay məktəblərinin məqsədi həmin gənclərin nəzəri şəkildə öyrəndiklərini multikultural və tolerant dəyərlərin qorunub yaşandığı ölkəmizdə öz gözəli ilə görüb şahid olmasına şərait yaratmaqdır.

Görüşdə akademik Kamal Abdullayev çıxış edərək Azərbaycanın qədim və zəngin tarixə, multikulturalizmə malik bir ölkə olduğunu, bu gün multikulturalizmin dövlət siyasətinə çevrildiyini

ki, Azərbaycan bir sıra etnik azlıqların azad yaşadığı ölkədir. ABŞ-da da etnik qruplar vardır, lakin onlar miqrant kimi gəliblər. Azərbaycandakı multikulturalizm dəyərlərinin öyrənilməsinin xarici ölkə gəncləri üçün faydalı olduğunu deyən Uilyam Gil multikulturalizmin insanları bir araya gətirən dəyər olduğunu diqqətə çatdırıb.

Sonra Yay Məktəbinin iştirakçıları, o cümlədən portuqaliyalı Joao Meste, indoneziyalı İmas Fuciate, fələstinli Farah Erekat öz təəssüratlarını bölüşüb, Azərbaycanı multikultural dəyərlərinin bugünkü dünyamız üçün nümunə olduğunu bildirdilər.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Mirdaməd Sadiqov 10-dan çox millətli yaşadığı İsmayılıda insanların bir-biri ilə mehriban və qarşılıqlı hörmət şəraitində birgə həyat sürüklərini diqqətə çatdırıb.

Sonda Yay Məktəbinin iştirakçıları malakanların yaşadığı İvanovka kəndində olub, folklor qruplarının çıxışlarını dinləyiblər.

Antiazərbaycan qüvvələrin bəd niyyətləri ürəklərində qalacaq

□ Bu il Azərbaycan dövləti və xalqı üçün əlamətdar və qürurverici tarixi hadisəni yaşadıq. Müsəlman Şərqi ilk Demokratik Cümhuriyyətin yaradılmasının və Azərbaycan Ordusunun, polisinin 100 illiyinin təntənə şəklində qeyd edilməsi, bütün dünyanın şahid olduğu Bakıdakı möhtəşəm hərbi parad ölkəmizin qüdrətini və gücünü bir daha beynəlxalq aləmə nümayiş etdirdi.

Bir vaxtlar ulu öndər Heydər Əliyev xaricə səfərlərində ölkəmizin tanınması üçün söhbətlər aparır, xaricədə gənc müstəqil ölkəni göstərirdisə, indi artıq Azərbaycan dünyanın nüfuzlu beynəlxalq ictimai-siyasi tədbirlərin, konfrans və simpoziumların, I Avropa Oyunlarının, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının, "Eurovision" mahnı müsabiqəsi kimi möhtəşəm tədbirlərin keçiriləndiği məkana çevrilib. Burada həyata keçirilən TAP, TANAP kimi önəmli enerji layihələrində Azərbaycanın rolu həlledicidir.

istayi dayanır. Buna isə Azərbaycan xalqı heç vaxt yol verməz.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi olan Azərbaycan Respublikasının siyasi nüfuzunun daha da yüksəlməsi, dünya miqyasında regionun lider dövlətinə çevrilməsi xalqımızın işıqlı sabaha doğru inamlı addımlaması deməkdir.

Azərbaycanın inkişaf və tərəqqisini istəməyən radikal ünsürlərin hətta din amilindən öz çirkin ambisiyaları üçün istifadə etməsi də cəmiyyətdə etirazla qarşılanır. Sülhü və insanlığı, mərhəməti təbliğ edən İslamın radikal ünsürlərin alətinə çevrilməsi qəbul ediləndir. Antiazərbaycan qüvvələrinin xəosa və qarşıdurmaçı yönəlməsi çağırışlarına dövlətin və millətini sevən hər bir Azərbaycan vətəndaşı, gənci "yox!" deyir.

Dünya təcrübəsi göstərir ki, sosial ünsiyyət üçün nəzərdə tutulmuş sosial şəbəkələrdə radikal, ekstremist, zorakılıq və xaosu təbliğ edən fikirlərin yayılmasına və ondan qorunmağa məsələsi aktualdır. Əminəm ki, Azərbaycan əleyhinə cəfəngsəhifəli, sosial bazası olmayan qüvvələrin niyyətləri iflasa uğrayacaq. Çünki Azərbaycan dövlətçiliyinə bağlı vətəndaşlarımız hər zaman öz dövlətinin yanında.

Aydın MİRZƏZADƏ, Milli Məclisin deputatı

Milli Məclisin deputatı Flora QASIMOVA: Nəqliyyatın mövcud infrastruktur xərcləri ilə müqayisədə artım elə də ciddi deyil

□ Tarif (qiymət) Şurasının 2018-ci il iyulun 30-da keçirilən iclasında Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, "Bakı Metropoliteni" QSC, Bakı Nəqliyyat Agentliyi vasitəsilə "BakuBus" MMC və sərnişindəşmə xidmətlərini həyata keçirən bir sıra subyektlərin sərnişindəşmə xidmətləri üzrə yeni tariflər təsdiq edilib. Qiymətlər artırıldıqdan sonra da Azərbaycanda ictimai nəqliyyatda gedish haqqı MDB ölkələrinin əksəriyyətindən aşağı olacaq.

müddət ərzində iqtisadi, siyasi və mədəni sahələrdə qazanılan uğurlar postsovet dövlətləri ilə müqayisədə çox yüksəkdir. Dünyanı maliyyə böhranı bürüdüyi illərdə, ölkəmizdə

zıllığı ilə qarşılanır. Bu, normal haldır və hesab edirəm ki, başadüşüldür: "Ancaq söhbət dövlət tərəfindən tənzimlənən qiymətlərdən gedirsə, demək, bunun bir əsası var. Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycanın 27 illik müstəqillik tarixi var. Bu

əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində qətiyyətli addımlar atıldı, sosial layihələr uğurla icra olundu, yeni iş yerləri açıldı, əmək haqları artırıldı. Ötən müddət ərzində enerji daşıyıcılarının da qiyməti artırılıb, ancaq həmin vaxt dövlətimizin başçısının göstərişinə əsasən sərnişindəşmə nəqliyyatı üzrə qiymətlər artırılmadı. Düz on il bu sahədə heç bir qiymət artımı müşahidə olunmadı. Nəzərə almaq lazımdır ki, hazırkı şəraitdə nəqliyyat infrastrukturuna, nəqliyyatın xərcləri daha çox maliyyə vəsaiti tələb edir. Çünki respublikamızın bütün ərazisində yollar yenilənir, modernləşdirilir, müasir tələblərə cavab verən nəqliyyat vasitələri alınır.

Hesab edirəm ki, bütün bunların əvəzində qiymət artımı elə də ciddi deyil".
Metropolitenə ayırıldığı subsidiyanın çox cüzi bir hissəsini kompensasiya edir. Yeri gəlmişkən, son illər metro stansiyalarında aparılan yenidənqurma işləri, göz oxşayan salıq-sahman, yeni vaqonların alınması dövlət vəsaiti hesabına başa gəlib. Bütün bunları nəzərə alsaq, sərnişindəşmə üzrə nəqliyyatda qiymətlərin artırılmasını vaxtı çatmış məsələ hesab etmək olar. Cüzi artım əhali tərəfindən də ciddi narazılıqla qarşılanmadı.

Söhbəti qələmə aldı: Əliqismət BƏDƏLOV, "Xalq qəzeti"

"Sosial şəbəkələrdə şər-böhtan yayanlar qanun qarşısında cavab verməlidirlər"

□ Müasir kompüter texnologiyaları ən çəşidli informasiyaların bir göz qurpımında ötürülməsi üçün geniş imkanlar açır. İnternetin, ardınca sosial şəbəkələrin yaranması və sürətlə genişlənməsi özlüyündə müsbət həldir. Lakin prosesin pozitiv cəhətləri ilə bərabər, mənfi tərəfləri də üzə çıxır.

hüdsüz görünən imkanlarından bəhrələnib bəşəri ideyaları – sülhü, dostluğu, humanizmi təbliğ etmək olar! Bir də ümid edirəm ki, biz internetin, sosial şəbəkələrin vasitəsilə xalqımızın Qarabağ dərdindən söz açaraq, haqqın, ədalətin kimin tərəfində olduğunu bütün dünyaya çatdırmağa nail ola bilirik.
Amma, indi, çox vaxt bunun əksini görürəm. Hətta "sapı özümündən olan baltalar" var ki, sosial şəbəkələrdə ölkəmizə, dövlətimizə hər cür şər-böhtan yağdırırlar. Bu qara fikirlər insanları sözün məsuliyətini başa düşməyə, Əlbəttə, bunlar bütün ömrünü gənc nəslin təlim-tərbiyəsinə həsr etmiş bir ziyalı xanım kimi mənə də çox narahət edir.
Müstəqil Azərbaycan dövləti gəncdir. Bizim uğurlarımızı həzm edə bilməyən

qüvvələr var. Hesab edirəm ki, sosial şəbəkələrdə şər-böhtan yayanlar öz hərəkətlərinə görə qanun qarşısında cavab verməlidirlər.

Söhbəti qələmə aldı: M.HACIXANLI, "Xalq qəzeti"

Bələ ki, bir sıra mühafizəkar siyasi, ictimai, dini qurumlar informasiyaları manipulyasiya edir, sosial şəbəkələrin geniş təbliğat və təşviqat imkanlarından öz bəd, qərəzli niyyətləri üçün istifadə etməyə cəhd göstərir. Təəssüf ki, son vaxtlar belə arzuolunmaz hallar ölkəmizin informasiya məkanında da özünü yer alır.
Bu hal ölkə ictimaiyyətinin ən müxtəlif təbəqələri arasında dərin

narahatlıq hissi doğurur. Bu barədə söz düşəndə "Ablalərdə dost" ictimai Birliyinin sədri, Əməkdar müəllim Esmira Rahimova bunları dedi:
--Dərindən zəka sahibləri, mütərəqqi filosoflar haqlı olaraq hesab ediblər ki, ictimai məzmun daşıyan hər bir söz, fikir, ideya cəmiyyətin inkişafı və tərəqqisinə xidmət etməlidir. İnternet yarananda buna çox sevinmişdim. Fikirləşirdim ki, internetin, sosial şəbəkələrin az qala

□ Hazırda müxtəlif ölkələrin analitik dairələri global səviyyədə nizamın təmin edilməsi ilə əlaqədar narahatlıq ifadə edən təhlillər aparır və proqnozlar verirlər. Tanınmış ekspertlərin irəli sürdüyü tezislər arasında maraqlı olanları da var. Hətta yaranmış global geosiyasi böhranı müasir elmi yanaşma əsasında təhlil etmək cəhdləri də mövcuddur. Lakin bu kimi yanaşmaların nə dərəcədə obyektiv və ədalətli olması haqqında konkret fikir bildirmək çətindir. Bu bağlılıqda nüfuzlu amerikalı politoloq Riçard Haasın bir analizi üzərində dayanmaq maraqlı olardı. Müəllif müasir dünya nizamının bir sıra cəhətlərini təhlil edərək, onun əsas özləklərini ifadə etməyə çalışıb. Dərin analiz əsasında maraqlı tezislər irəli sürüb. Ancaq məsələyə daha geniş kontekstdə və ədalət prinsipi baxımından yanaşdıqda, meydana bir sıra suallar çıxır. Onlarla bağlı müəyyən təhlillər aparmağa ehtiyac duyulur.

komponenti görünməmiş qızğınlıqla dartışma hədəfinə çevrilib.
Noticədən liberalizm geri çəkilir. Demokratik hesab edilən ölkələrdə siyasi populizm vüsət alır. Avropada isə siyasi radikalizmə meyillli partiyalar dirçəlir. "Brexit" Qərbdə siyasi elitənin öz nüfuzunu itirməkdə olduğunu əlamətdir. ABŞ-da isə ölkə başçısı KİV, məhkəmə və hüquq-mühafizə orqanları üzərində görünməmiş hücum keçib. Avtoritar ölkələr (Rusiya, Çin) daha da avtoritar olub. Macarıstan və Polşa isə artıq özlərini gənc demokratik yolların taleyi ilə maraqlanırlar.
Bunlar dünyanın bütövlüyünü pozur. Müxtəlif regional düzən, yaxud nizamsızlıq özünü göstərməyə başlayıb

başçısı birtərəfli qaydada polad və alüminiuma vergini artırır və bunu milli təhlükəsizliklə əlaqələndirir. Bu üsullə digər dövlətlər də istifadə edə bilərlər ki, bunun da sonucunu ticarət müharibəsi olar. Amerika demokratiya və insan haqlarından əs danışır. Vaşinqton NATO qarşısındakı öhdövlərini şübhə altına alır. Ümumi deyilsə, "har səydan öncə Amerika" şüarı ilə liberal dünya nizamı bir-birinə uyğun görünmürlər.
Ancaq müəllif yalnız ABŞ-ın ittiham etmək məqsədini güdmür. O, Aİ, Rusiya, Çin, Hindistan və Yaponiyanı da tənqid edir. Onların etdikləri və ya etmək istədiklərinin hamısı dünyanın lüzucu təsir göstərir. Nədənsə, R.Haas

münasibətlər sistemində proyeksiyası dövlətlərarası münasibətlərin yeni dinamika və məzmun kəsb etməsi ilə xarakterizə olunur. O cümlədən ümumi nizamla yanaşı, lokal məkanlarda öz təkamül ritimində və düzən məntiqinə malik geosiyasi konfigurasiyalar meydana gəlir. Regional nizam bundan ibarətdir.
Təbii ki, regional nizamın daha əzəl məzmun kəsb etməsi, onun öz liderinin müəyyənləşdirilməsini də tələb edir. Bu baxımdan ayrı-ayrı regionlarda lokal nizamın meydana gəlməsi bütövlükdə dünyanın gələcək düzən aspektində əhəmiyyətli tədqiqatdır. O başqa məsələdir ki, məhz böyük dövlətlər bu prosesə pozucu təsir göstərir. Nədənsə, R.Haas

cəmiyyətdə inteqrasiya ola biləcəyinin mümkünsüzlüyündən bəhs edirlər. Bunlar ictimai şüurda miqrantlarla bağlı radikal və qeyri-humanist təsəvvürlər formalaşdırmağa əlavə təkan verdi. Belə bir psixoloji mühitdə hansı liberal dünya nizamı daşımaq olar?
Təəssüf edirəm, bir tərəfdən, İkinci Dünya müharibəsindən sonra dünya nizamının saxlanması üçün üç mühüm prinsipi bəşəriyyətə təqdim etməyə çalışıb. Dərin analiz əsasında maraqlı tezislər irəli sürüb. Ancaq məsələyə daha geniş kontekstdə və ədalət prinsipi baxımından yanaşdıqda, meydana bir sıra suallar çıxır. Onlarla bağlı müəyyən təhlillər aparmağa ehtiyac duyulur.

Liberal dünya nizamının böhranı: risklərlə üz-üzə

Global dünya nizamı məsələsi müxtəssislərin diqqət mərkəzindədir. Hazırda özünü göstərən olan geosiyasi ziddiyyətlər, böyük dövlətlər arasındakı ixtilafatlar, hərbi, ideoloji, informasiya və diplomatik savaqlar tədqiqatçılar qarşısında bir sıra suallar qaldırır. Son zamanlar Qərblə Rusiya arasında vüsət almış qarşıqlı ittihamlar dalğası da yeni təhlüklərdən xəbər verir. KİV artıq yazır ki, yeni "soyuq müharibə"yə rəsmən start verilib.
Belə gərginliklər global geosiyasi düzənə təbii ki, təsir edir. Lakin bu, indi meydana gələn mənzərə deyil. Tədqiqatçılar İkinci Dünya müharibəsindən sonra yaranmış dünya nizamının təkamül dinamikasına ümumi yanaşma əsasında haqqı mənada düşündürücü nəticələrə gəlirlər. Onlardan biri də amerikalı müxtəssis Riçard Haasdır. O, Xarici Əlaqələr Şurasının prezidenti, 2001-2003-cü illərdə ABŞ Dövlət Departamentinin siyasi planlaşdırma üzrə direktoru olub, prezident Core Buşun Şimali İrlandiya üzrə xüsusi nümayəndəsi və Əfqanıstanın gələcəyi üzrə koordinator kimi fəaliyyət göstərib. R.Haas "Dünya nizamsızlıq" qəzetlərindəki yazılarında "Liberal dünya nizamı. R.I.P." adlı məqaləsində dərc olunub (bax: Richard N. Haas. Liberal World Order, R.I.P. / Project-syndicate. org, 21 mart 2018).

itməkdədir. Bir çox əlamətlərdən isə artıq məhrum olub.
Məsələ ondan ibarətdir ki, İkinci Dünya müharibəsindən sonra ABŞ və Böyük Britaniyanın öncüllüyü ilə yaradılan dünya nizamında başlıca məqsəd iki cəhan savaşına gətirib çıxaran sərnişin bir daha meydana gəlməsinin qarşısını almaqdır. Bu məqsədlə bir araya gələn demokratik ölkələr qanunun aliliyinə, ölkələrin suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə hörmətini təmin edən beynəlxalq münasibətlər sisteminin yaradılması üzərində çalışırlar. İnsan haqlarını da qorumaq lazımdır.
Əsas məqamlardan biri bundan ibarət idi ki, bütün bu prinsipləri planlaşdırmaqda təbii ki, təsir edir. Lakin bu, indi meydana gələn mənzərə deyil. Tədqiqatçılar İkinci Dünya müharibəsindən sonra yaranmış dünya nizamının təkamül dinamikasına ümumi yanaşma əsasında haqqı mənada düşündürücü nəticələrə gəlirlər. Onlardan biri də amerikalı müxtəssis Riçard Haasdır. O, Xarici Əlaqələr Şurasının prezidenti, 2001-2003-cü illərdə ABŞ Dövlət Departamentinin siyasi planlaşdırma üzrə direktoru olub, prezident Core Buşun Şimali İrlandiya üzrə xüsusi nümayəndəsi və Əfqanıstanın gələcəyi üzrə koordinator kimi fəaliyyət göstərib. R.Haas "Dünya nizamsızlıq" qəzetlərindəki yazılarında "Liberal dünya nizamı. R.I.P." adlı məqaləsində dərc olunub (bax: Richard N. Haas. Liberal World Order, R.I.P. / Project-syndicate. org, 21 mart 2018).

Liderlik və ədalət: tarazlıq mövcuddurmu?

Riçard Haas vurğulayır ki, bütün bunlar ABŞ-ın iqtisadi və hərbi qüdrətinə dayanır, Avropa və Asiyada yaradılmış alyanslar şəbəkəsinə əsaslanır və nüvə silahına istinad edirdi (aqrəssiyası cilovlamaq üçün). Belə çıxır ki, "liberal dünya nizamı yalnız demokratik ölkələrin ideallarına deyil, həm də "sərt güc"ə istinad edirdi".
Mövcud fikirlərə görə, liberal dünya nizamı SSRİ-nin şüqutundan və "soyuq müharibə"nin başa çatmasından sonra kəskin sürətdə möhkəmləndi. Ancaq həmin hadisələrdən 25 il sonra aydın olur ki, liberal dünya nizamının da gələcəyi sual altındadır. Burada on təhlükəli olan ibarətdir ki, liberal nizamın liberalizm, universalizm və nizamın qorunması kimi üç başlıca

(məsələn, Yaxın Şərqdə). Onların hər birinin özəl xüsusiyyətləri var ki, bu da global sistem yaratmaq cəhdlərini puç edir. Ticarətdə proteksionizm güclənir. Kiberməkənin tənzimlənməsi ilə bağlı çox az qaydalar qəbul edilib.
R.Haasın bunlardan sonrakı tezisləri də maraqlıdır. Əvvəlcə, "böyük dövlətlərin rəqabət dövrü geri qayıdır". Rusiya beynəlxalq münasibətlərin bəzə normalarını pozaraq Avropada silahlı güc vasitəsi ilə sərhadları yığımağa çalışır. Dünya Suriya və Yəmənə kimi humanitar fəlakətə laqeyd yanaşır. Kimyəvi silahların təbii qədrəti BMT qərarı az iş görür. Venesuela dövlət dağılır. Bütövlükdə dünyada 100 adamdan biri ya qaçqındır, ya da öz ölkəsi daxilində məcburi köçkündür.
Müəllif bütün bunların hansı səbəblərdən və niyə məhz indi baş verməsi ilə bağlı da fikir bildirir. R.Haas hesab edir ki, populizmin vüsət alması səbəbi əhalinin əksər qisminin gəlirlərinin azalması və iş yerlərinin itirilməsi ilə bağlıdır. İş yerləri başlıca olaraq yeni texnologiyaların tətbiqi ilə azalır. Bununla yanaşı, həmin prosesi idarə etməsi və miqrantların axımının güclənməsi ilə də izah etməyə çalışırlar.
Sonra, bir çox ölkələrin liderləri millətçilikdən öz hakimiyyətlərini daha da genişləndirmək üçün aktiv istifadə edirlər. Bunların fonunda isə "global institutlar yeni güc balansına və texnologiyalara adaptasiya oluna bilmədilər".
Bütün bunlarla yanaşı, R.Haas hesab edir ki, dünya liberal nizamının zəifləməsi daha çox ABŞ-da yanaşmaların dəyişməsi ilə bağlıdır. Belə ki, ABŞ Donald Trampın hakimiyyətdə gəlməsi ilə Trans-Sakit okean tərəfdəşliyindən (TST) çəkilməyə qərar verdi, iqlim dəyişikliyi ilə bağlı Paris sazişindən çıxdı. Vaşinqton Şimali Amerika azad ticarət zonası müqaviləsini (NAFTA) tərk etməklə hədələyir, İrlanda imzalanmış nüvə sazişinin taleyi də aydın deyil. Son dövrlərdə isə ABŞ dövlət

qənaətinə görə, "... ABŞ sıradan bir ölkə deyil. Amerika liberal dünya nizamının əsas arxitektoru və başlıca dayağı idi. Həmcinin onun başlıca benefisiarı idi".
Çıxış yolu: rəqabətə davam, yoxsa beynəlxalq hüquq?
Bütün bunlara görə ki, Amerikanın 70 ildən çoxdur yerinə yetirdiyi roldan imtina etməsi özlüyündə dönüş nöqtəsidir. Liberal dünya nizamı indiki vəziyyətdə qala bilməz, çünki böyük ölkələrin onu saxlamaq üçün nə vəsaiti, nə də marağı var. Ümumiyyətlə götürüldükdə, dünya azadlıq, çiçəklənmə, sülhün əzliq təşkil edəcəyi bir vəziyyətdə doğru gedir. Həm də bu, amerikalılar da daxil olmaqla, bütün dünya xalqlarına aid olacaq.
Bizcə, tanınmış politoloqlardan birinin liberal dünya nizamı ilə bağlı mövqeyi tam aydındır. Riçard Haasın əksər arqumentləri əsaslıdır. Bütövlükdə göstərməsi də çox maraqlı dinamika-dən xəbər verir. Lakin həmin məqamı müəllifin təqdim etməyə çalışdığı kimi, yalnız mənfi fonda dərk etməyi doğru sayırıq.
Məsələ ondan ibarətdir ki, çağdaş dünyamızda qloballaşma ilə yanaşı birlikləşmə də özünü göstərir. Sosialoloqlar bunu ümumən cəmiyyətin sosiallaşması ilə əlaqələndirirlər. Yəni, əvvəlki mərhələlərdən fərqli olaraq, müasir cəmiyyətlərdə vahid mərkəzin rolu azalır. Cəmiyyətdə siyasi sistemə daxil olmayan və ictimai məzmun kəsb edən faktorlar daha təsirli olmağa başlayır. Bu da bütövlükdə sosial-siyasi dinamika ciddi təsir göstərir.
Bu əzliyin beynəlxalq

məsələni bu kontekstdə qoyur.
O cümlədən yazıda nümunə kimi göstərilən Yaxın Şərqdəki regional nizamsızlığın birbaşa günahkarları böyük dövlətlərdir. Çünki məhz onların öz maraqlarını təmin etmək, daha çox nüfuzla malik olmaq üçün apardıqları savaşa bölgə ölkələrinə böyük ziyan verir. İndi də həm Qərbi, həm də Rusiyanı, deyək ki, Suriya xalqı və dövləti deyil, kimin daha çox təsir dairəsinə sahib ola biləcəyi maraqlandıdır. Bu səbəbdən Yaxın Şərq dünya üçün bir nizamsızlıq nümunəsinə çevrilib.
Belə çıxır ki, regional miqyasda lokal nizamlılıq, əslində, müasir dünyanın çağırışlarına uyğundur, lakin bu prosesin böyük dövlətlər tərəfindən qiymətləndirilməsi yanlışdır. Onlar əzliq özlərindən başqa kimsənin dünyada söz sahibi olmasını arzulamırlar. Bu bağlılıqda R.Haasın regional nizamlılığa münasibətini faktiki olaraq qərbmərəzli dünyanın yaranması fəlsəfəsindən qaynaqlanır. Həmin aspektdə də birtərəfli karakter daşıyır.
Digər bütövlükdə amerikalı müxtəssisin bir kəlmə belə böyük dövlətlərin ikili standartları və islamofobiya xarakterli siyasətinin mövcud dünya nizamına gətirdiyi təsirdən söz salması ilə əlaqəlidir. Problem bu tərəfindən liberal dünya nizamının qarşılaşdığı çətinliklərlə sıx bağlılığı vardır. Çünki İslam ölkələrinə olan qərəzli münasibət birbaşa R.Haasın vurğuladığı üç məqama – liberalizmin və universalizmin zəruriliyinə və nizamın qorunmasına inamı ciddi sarsıdır. Artıq çoxlu sayda dövlətlər bu anlayışların arxasında bir sıra ölkələrin öz dəyərlərini başqalarına zorla qəbul etdikləri məqsədinin dayandığı qənaətinə diyərlər.
Bu cür şübhələr son illər Yaxın Şərqdə olan miqrantlara qarşı Avropada qeyri-əməkdar və antiinsani münasibətlər göstərilməsi ilə daha da artıb. Hətta bəzi Avropa dövlətləri, ümumiyyətlə, onların

heç bir real və səmərəli addım atılmayıb. BMT kimi təşkilatın qəbul etdiyi sənədlərə əməl olunmur, lakin buna qarşıqlıq heç bir tədbir götürülmür. Məsələn, Ermənistanın Azərbaycanca təəcüzü ilə bağlı BMT TŞ dörd qətnamə qəbul edib, lakin onların heç birini yerinə yetirməyib. Ermənistanca qarşıqlıqda bağlı ən kiçik tədbir belə görülməyib.
Bundan başqa, dünyanın müxtəlif yerlərində müsəlmanlara qarşı törədilən zorakılıqlara görə kimsədən haqq-hesab soruşan yoxdur. Ayrı-ayrı ölkələrdə tez-tez uşağ, gənc, qadın demədən qətlə təhvil verilməsinə və bəzi müsəlmanların haqqında BMT TŞ hansı qərarları qəbul edib və yerinə yetirilməsi üçün israrçı olub? ABŞ da daxil olmaqla, böyük dövlətlərin heç birini dinc müsləmanların həlak olmasını qarşısını almaq istiqamətində konkret addımlar atmırlar. Lakin özlərinə sarf edən məqamlarda son dərəcə fəal olurlar. Türkiyəyə qarşı terror təhdidlərini müdafiə edirlər, Azərbaycanla təhdidləri çoxlu sayda terror aktlarının günahkarlarının cəzalandırılması yadlarına düşür. Budurmu liberal dünya nizamının dünyanın superqüdrət tərəfindən təmin edilməsi usulu?

Deməli, liberal dünya nizamını böhrana salan hər kəsdən öncə "liberal"ların özləridir. Onlar geosiyasi ambisiyalarını təmin etmək üçün bütün demokratik dəyərləri tapdalamağa, ikili standartlara rəvac verməyə hazırdırlar. Bir-biri ilə geosiyasi rəqabətə girib, bəşəriyyətin özünü təhlükəyə atmaqdan çəkinmirlər. Və on pisi odur ki, onlar bunu etiraf etmək əvəzinə öz günahlarını başqalarının üzərinə qoymağa çalışırlar. Ancaq təəssüf ki, bu barədə dünya analitiklərinin təhlillərində bir kəlmə belə kəsilmir! Bu isə geosiyasi təfəkkürün böhranıdır!

“Azərxaçça”nın İsmayılı filialının kollektivi mükafatlandırılıb

bela tədbirlər bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. “Azərxaçça”nın İsmayılı filialının kollektivi mükafatlandırılarkən təkcə keyfiyyətli xalça toxunması deyil, işçilərin nizam-intizamı, ictimai həyatdakı fəallığı kimi meyarlar da nəzərə alınıb.

Qeyd olunub ki, İsmayılı filialında Şirvan qrupuna aid xalçalar toxunur. Qədim dövlətçilik ənənələrinin təşəkkül tapdığı Şirvan bölgəsində xalçaçılıq sənəti tarixən inkişaf edib. Zəngin boyaq bitkiləri Şirvanda xalçaçılığın inkişafına müsbət təsir göstərib. Bu xalçalar dünya alimlərinin, səyahətnamələrdə dəfələrlə yüksək sənət nümunələri kimi qeyd olunub. Bu gün dünyanın əksər nüfuzlu muzeylərində qiymətli Şirvan xalçaları saxlanılır. Peşakar toxucular öz yaradıcılıq məharətlərini al-alvan xalçalar üzərində həndəsi, nəbati, zoomorf ornamentlər vasitəsilə reallaşdırıblar. Şirvanda toxunan xalçalar orijinal bədii tərtibatı, rəng seçimi ilə yadda qalıb. Sevindirici haldır ki, İsmayılıda fəaliyyət göstərən toxucular bu ənənələrin davam etdirilənlər, unudulmuş qədim çəşnişlərimizi toxuyaraq xalçaçılığın yaşadılmasına öz töhfələrini verirlər.

Vidadi Muradov filialın kollektivini təbrik edib, onlara gələcək fəaliyyətlərində daha böyük uğurlar arzulayıb.

Toxucu Nəcəb Pənahova çıxış edərək onlar üçün yaradılan şəraitə, əməkərinə verilən yüksək qiymətə görə kollektiv adından minnətdarlığını bildirdi.

Təltif olunanlara “Azərxaçça”nın Fəxri fərmanı təqdim edildi.

Sonda xatirə şəkli çəkdirilib, hazır xalça kəsilib. Xalçanı Cəmiyyətin İdarə Heyətinin sədri Vidadi Muradov, filialın direktoru Zənfira Ələsgarova və onu ərsəyə gətirən toxucular kasıblar.

“Azərxaçça” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (ASC) fəaliyyət göstərən 10 filialı arasında seçilən, əmək funksiyalarını və qarşıya qoyulan vəzifələri peşakarlıqla yerinə yetirən, istehsalatda yüksək göstəricilər əldə edən İsmayılı filialının işçiləri mükafatlandırılıb.

“Azərxaçça” ASC-nin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, avqustun 2-də Cəmiyyətin İsmayılı filialında bu münasibətlə tədbir keçirilib. Tədbirdə çıxış edən Cəmiyyətin İdarə Heyətinin sədri Vidadi Muradov deyib ki, keçmişlə bu günümüz arasında körpü rolunu oynayan, min illərdə öz əhəmiyyətini itirməyən xalçaçılıq sənəti müxtəlif mədəniyyətlərin təsirinə baxmayaraq, xalqımızın həyatında öz dəyişməz yerini qoruyub saxlayıb. Xalçaçılıq sadəcə mədəniyyət tariximizin deyil, bütövlükdə ölkəmizin tarixinin öyrənilməsi üçün zəngin bir xəzinədir. Ona görə də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu sahəyə xüsusi diqqət və qayğı göstərib, xalçaçılığın geniş səbəksini yaratdı. Ölkə rəhbərinin tapşırığı ilə ilk mərəhlədə “Azərxaçça”nın Füzuli (Horadiz), Ağdam (Quzanlı), Tovuz, Ağstafa, Qazax, Şəmkir, İsmayılı, Qəbələ, Xaçmaz və Quba rayonlarında

filiallarının yaradılması nəzərdə tutulmuşdu. 2016-2017-ci illərdə bu rayonlarda binaların tikintisi başa çatdırılıb, filiallar fəaliyyətə başlayıb. “Azərxaçça”nın xalçaçılıq üzrə tədris-hazırlıq kursları təşkil edilmiş, işçi potensialının gücləndirilməsi məqsədilə müvafiq tədbirlər görülmüşdür.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə 2016-cı il noyabrın 12-də Cəmiyyətin Füzuli, 2017-ci il avqustun 20-də Şəmkir, dekabrın 7-də Quba, bu il mayın 4-də isə Xaçmaz filiallarının açılışı olmuşdur.

Diqqətə çatdırılıb ki, dövlət başçısının sərəncamları ilə hazırda ölkəmizin müxtəlif şəhər və rayonlarında daha 10 xalça emalatxanasının tikintisi davam etdirilib. Prezidentin tapşırığı ilə 2019-cu ildə də 10 xalça emalatxanasının yaradılması nəzərdə tutulub. Bununla da, “Azərxaçça”nın filiallarının sayı 30-ə, toxucularının sayı 4500 nəfərə çatdırılacaq. Vidadi Muradov bildirib ki, ölkə

rəhbəri tərəfindən qarşıya qoyulan mühüm vəzifələrdən biri də xalça istehsalı üçün lazım olan xammalın yerli xammal olmasıdır. Ona görə də Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında “Azərxaçça”nın Yun-əyirici Boyaq Fabriki inşa olunur. Fabrikin xammalla təminatı üçün Naxçıvan şəhərində, Barda, Qobustan, Sabirabad və Şabran rayonlarında Regional Yun və Boyaq Bitkilərinin tedarüki mərkəzləri yaradılıb.

“Cəmiyyətin filiallarında indiyədək 3 min kvadratmetrdən çox 1000-ə yaxın xalça toxunub. “Azərxaçça”nın 10 xalça emalatxanasının fəaliyyəti yerinə yetirilən işin kəmiyyəti və keyfiyyəti baxımından araşdırılıb. Aparılmış təhlillər göstərdi ki, İsmayılıdakı xalça emalatxanasının işçiləri daha çox və keyfiyyətli xalçalar toxuyublar”, – deyən İdarə Heyətinin sədri vurğulayıb ki, ona görə də bu filialın kollektivi mükafatlandırılıb. Filialın işçilərinə həm pul mükafatı verilib, həm də onlar Fəxri fərmanla təltif olunub.

Mükafatlandırma sağlam rəqabətə səbəb olur, toxucuları daha yaxşı xalça toxumağa sövq edir. Odur ki,

Rusiyalı gənclərin bir qrupunun Azərbaycan səfəri başa çatıb

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin (AMOR) sədri Leyla Əliyevanın dəvəti ilə Rusiya Federasiyasının bir qrup dövlət qulluqçularından, qeyri-hökumət gənclər təşkilatlarının üzvlərindən və ali məktəblərin tələbələrindən ibarət nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri başa çatıb.

Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, iyulun 24-dən 31-dək davam edən səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti əvvəlcə Fəxri xiyabanda ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını və Şahidlər xiyabanını ziyarət edib.

Sonra nümayəndə heyətinin üzvləri ilə Gənclər və İdman Nazirliyində görüş keçirilib. Görüşdə gənclər və idman nazirliyinin müavini İntiqam Babayev Azərbaycanla uğurla həyata keçirilən gənclər siyasəti, müxtəlif layihələr, əldə edilmiş uğurlar və beynəlxalq əlaqələr haqqında qonaqlara ətraflı məlumat verib, onların suallarını cavablandırılıb.

Nümayəndə heyətinin üzvləri səfər barədə təəssürlərini bölüşüblər. Moskva şəhərinin mədəniyyət departamentinin direktor müavini Vladimir Filippov somini görüşə və ətraflı məlumata görə minnətdarlığını bildirdi.

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin

Botanika bağının direktoru Aleksey Retyum, AMOR-un idarə heyətinin üzvü Emin Hacıyev də görüşdə iştirak ediblər.

Görüşün sonunda qonaqlara Gənclər və İdman Nazirliyinin xatirə hədiyyələri təqdim olunub.

Növbəti gün Rusiya Federasiyasının gənclərdən ibarət nümayəndə heyətinin mədəniyyət nazirliyinin müavini Rafiq Bayramov ilə görüşü keçirilib. Görüşdə Azərbaycan və Rusiyada keçirilən müxtəlif mədəni layihələr barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Moskva Hökumətinin xarici iqtisadi və beynəlxalq əlaqələr departamentinin rəhbəri Oleq Şutenko qarşılıqlı mədəniyyət günlərinin keçirilməsini ölkəmizə və paytaxtımıza üçün əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb.

Moskva İstirahət və Turizm Agentliyinin dövlət mədəniyyət müəssisəsinin direktoru Vasili Ovcinnikov, Moskva şəhərinin mədəniyyət departamentinin əməkdaşı Artur Şukurovski, “Road to Moscow” təşkilatının inkişaf məsələləri üzrə direktoru Lyudmila Tsoy da görüşdə iştirak ediblər.

Növbəti gün nümayəndə heyətinin üzvləri Heydər Əliyev Mərkəzinə ziyarət ediblər. Rusiyalı gənclər Mərkəzdəki Heydər Əliyev Muzeyi ilə tanış olublar.

Burada qonaqlara Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin mənalı həyatının və çoxşaxəli siyasi fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən eksponatlar barədə ətraflı məlumat verilib. Heydər Əliyev Mərkəzindəki “Azərbaycan inciləri” və “Mini Azərbaycan” sərğiləri ilə tanışlıq da qonaqlarda xoş təəssürat oyadıb.

Nümayəndə heyətinin üzvləri Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin sədri Leyla Əliyeva ilə görüşərək dəvət üçün təşəkkürlərini bildirib, səfərlə bağlı təəssürlərini bölüşüblər.

Növbəti günlərdə qonaqlar “JARA-2018” Beynəlxalq Musiqi Festivalının açılışında iştirak ediblər. Rusiyalı gənclər, həmçinin Milli Azərbaycan Tarixi Festivalının daimi ekspozisiyası, eləcə də Hacı Zeynalabdin Tağıyevin ev-muzeyi, Muzey Mərkəzi, Xalça Muzeyi, İçərişəhər, o cümlədən Qız qalası, Şirvanşahlar sarayı ilə tanış olublar.

Azərbaycanda turizmin inkişafına xüsusi diqqət yetirilir

park-bulvar kompleksini “müdcü” adlandırmışdır. Təsədüfi deyil ki, Sumqayıt Bulvarı ötən ilin iyul ayında Madriddə “International Award for Excellence & Lider ship” (beynəlxalq üstünlük və liderlik) mükafatına və oktyabrda isə Parisdə “Global Trade Leaders” klubunun “Keyfiyyətə görə Beynəlxalq Avropa mükafatı”na (International

Bosniyalılar Sumqayıt Bələdiyyəsində

Türk Dünyası Bələdiyyələr Birliyi (TDBB) tərəfindən üç ölkə arasında əməkdaşlığı inkişaf etdirmək məqsədilə başlanmış proqram çərçivəsində ölkəmizə səfər edən Bosniya və Herseqovinanın bələdiyyə təmsilçiləri və iş adamlarından ibarət nümayəndə heyəti Sumqayıt Bələdiyyəsində olub.

Sumqayıt Bələdiyyəsində keçirilən görüşdə əlaqələrin genişlənməsi və təcrübə mübadiləsi ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

Sumqayıt Bələdiyyəsinin sədri Sultan Əsədov qonaqları salamlayaraq son illər şəhərdə aparılan abadlıq-quruculuq işlərindən, bələdiyyənin həyata keçirdiyi layihələrdən danışıb. O, şəhərin son üç ildə tamamilə yeniləndiyini, iri infrastruktur layihələrinin həyata keçirildiyini və Sumqayıtın hətta xarici investoqlar üçün də cəlbedici, müasir bir şəhər

çevrildiyini qeyd edib. Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısının birinci müavini Teymur Səmədov Azərbaycanın sürətli sosial-iqtisadi inkişafını vurğulayaraq bildirib ki, ölkəmiz artıq dünyada sabitlik adası kimi tanınır. Sumqayıtın da bu davamlı inkişafın bir parçası olduğunu diqqətə çatdıraraq T.Səmədov qeyd edib ki, son 3 ildə şəhərdə çox sayda sosial, mədəni və sənaye obyektləri fəaliyyətə başlayıb. Prezident İlham Əliyev cəmi 8 ay ərzində şəhərdə salınmış

Əli NƏCƏFXANLI, “Xalq qəzeti”

Bu gün turizm bütün dünyada ən gəlirli sahələrdən birinə, sürətlə inkişaf edən iqtisadi sektora çevrilib. Azərbaycanda da milli iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, regionların inkişafının diqqət mərkəzində saxlanılması, dövlətin turizmi qeyri-neft sektoru üzrə prioritet istiqamət elan etməsi bu sahənin yüksəlişinə, sənayə bölməsi olaraq yeni mərhələyə qadam qoymasına müsbət təsir göstərib.

Son illər ərzində turizmin təşkili ilə bağlı mühüm tədbirlər həyata keçirilib. Prezident İlham Əliyevin bu il aprelin 20-də turizm sahəsində dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı imzaladığı sərəncama əsasən Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin əsasında Dövlət Turizm Agentliyi yaradılıb.

Respublikamızda turizm infrastrukturunun müasirləşdirilməsi və mövcud potensialın səmərəli şəkildə reallaşdırılması məqsədilə aparılan islahatların əsas məqsədi də ölkədə turizm mədəniyyətinin formalaşdırılması və xidmət səviyyəsinin davamlı şəkildə yüksəldilməsidir. Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev çıxışlarının birində deyib: “Biz vaxtilə fəaliyyət göstərən, sonra köhnəlmiş turizm yerlərimizi bərpa edirik. Misal üçün, indi Naftalan öz şöhrətini özünə qaytarır. Naftalan Sovet İttifaqı zamanında bir mərkəz idi. İndi beynəlxalq mərkəzdir. Burada üç gözəl otel fəaliyyət göstərir. Mən üçüncü də açılışında olmuşam. Yeni otellər tikilir və gözəl bir turizm mərkəzidir. “Qala-altı” müalicəvi su kurortunda da artıq böyük işlər görülür... Qusar rayonunda yerləşən “Şahdağ” xızək kurortu da indi digər səviyyəli turizm mərkəzidir. Digər bölgələrdə, cənub və qərb bölgələrində turizm imkanları genişlənir...”

Gözəl təbiəti, rəngarəng iqlimi, turizi

tanınmağa başlayıb, beynəlxalq turizm bazarına inteqrasiya geniş vüsət alıb. Son illərdə turizm potensialının təşviqi, yeni əlverişli aviareyslərin açılması, ticarət festivallarının (“shopping festival”) keçirilməsi, o cümlədən, digər mühüm

əsas vəzifələrdəndir. Hazırda respublikamızda təbii ticarət obyektlərinin sayının artırılması istiqamətində tədbirlər həyata keçirilir. Ticarət festivallarının (“shopping festival”) təşkili ilə bağlı görüləcək işlərlə əlaqədar olaraq turizm obyektlərinin müvafiq təklifləri təhlil edilir.

Azərbaycanda turizm inkişafını bu ilin ilk yarısında respublikamızda üz tutan xarici turistlərin sayı ilə bağlı rəsmi statistikadan da görə bilərik. Məsələn, hesabət dövrü ərzində ölkəmizə 1 milyon 323 min 303 nəfər turist səfər edib. Respublikamıza ən çox turist axını Rusiyadan olub ki, onların da sayı 403 min 549 nəfərə çatıb. Bundan başqa, Gürcüstandan 279 min 102, İrandan 146 min 480, Türkiyədən isə 142 min 476 nəfər turist ölkəmizə gəlib. Digər yerləri isə BƏƏ, Ukrayna, İraq, Qazaxıstan, Küveyt, Birləşmiş Krallıq, İsrail, Hindistan, Pakistan, Türkmənistan, Qətər və başqa ölkələr bölüşür.

Ölkəmizdə turizmin daha da inkişaf etdirilməsi üçün hazırda bir neçə istiqamət üzrə tədbirlər həyata keçirilir. Məsələn, Bakının kommunikasiya və marketing planı hazırlanıb və turizm brendi formalaşdırılıb. Paytaxtın marketing strategiyası üzrə də işlər görülür, biznes strukturları ilə əlaqələr genişləndirilir.

Turizm sektorunda ayrı-ayrı istiqamətlər üzrə bazarların təhlili, öyrənilməsi də diqqət mərkəzində saxlanılır. Bundan başqa, eko və agro turizmin inkişaf etdirilməsinə xüsusi önəm verilir. Bələdiyyələrin, otel işçilərinin, turizm məcərrələrin sayının artırılması da qarşıda duran əsas vəzifələr sırasındadır.

Vaqif BAYRAMOV, “Xalq qəzeti”

və müasir memarlıq nümunələri, təbii müalicəvi yerləri, müasir infrastrukturunu, zəngin və dadlı mətbəxi, ən başlıcası isə mövcud sahədə böyük turizm infrastrukturunun qurulması, brend hotellərin istifadəyə verilməsi, həyata keçirilən islahatlar, qəbul edilən dövlət programları, normativ hüquqi bazanın gətirdikə təkmilləşdirilməsi, “ASAN viza” sistemi-nin reallaşdırılması nəticəsində hazırda Azərbaycan dünyada, həm də lüks turizm xidmətləri təklif edən ölkə kimi kimi

məsələlərin də öz həllini tapması əcnəbi turistlərin marağına səbəb olub.

Azərbaycanda turizmin mövstümi xarakter daşmasının aradan qaldırılması ilə bağlı ciddi tədbirlər həyata keçirilir. Bunun üçün dəniz turizminin inkişafı, rekreasiya zonalarının yaradılması, sağlamlıq turizminin növlərinin artırılması, qış turizminin daha da inkişaf etdirilməsi, həmçinin ölkəmizə xarici turistlərin cəlb olunması üçün təbliğat işlərinin gücləndirilməsi bu gün qarşıda duran

ETSN: Azərbaycanda meşə yanğınlarının 97 faizi insan amili ilə bağlıdır

Azərbaycanda meşə və çöl ərazilərində yanğınların 97 faizi insan faktoru ilə bağlıdır.

Trend-in məlumatına görə, bunu mətbuat konfransında Ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini Firdovsi Əlizadə deyib.

O bildirib ki, Azərbaycanda meşələrin 85 faizi dağlıq, 15 faizi aralıq ərazilərdə yerləşir. “Meşələrin çox hissəsini dağlıq ərazilərdə

yerləşməsi səbəbindən həmin ərazilərin öz-özünə yananması çətin məsələdir”.

Nazir müavini qeyd edib ki, Azərbaycan ərazisinin 12 faizi meşədir: “Yeni ölkədə meşəlik ərazilər azdır. Bu səbəbdən də həmin meşələrə qayğı ilə yanaşmalıyıq”.

F.Əlizadə qeyd edib ki dağlıq ərazilərdə yanğınlarla mübarizə aparmaq çətinidir. Ona görə də vətəndaşlarımız məsuliyyətli olmalıdırlar. Bu sərvətlər hər birimizindir”.

Ermənistan sutka ərzində atəşkəs rejimini 81 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 81 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistanın Noyemberyan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, İcevan rayonunun Berkaber kəndində və

adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Quşçu Ayırım, Qızılhacılı, Bala Cəfərli kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Bərd rayonunun Ayqədzor kəndində və adsız yüksəkliklərdə

yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Muncuqlu, Qaralar kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyərç, Çiləburt, Ağdam rayonunun Sıxlar, Şirvanlı, Kongarlı,

Yusifcanlı, Marzili, Füzuli rayonunun Aşağı Veysəlli, Qərvənd, Qaraxanbəyli, Qorqan, Kürdlər, Cəbrayıl rayonunun Nüzgər və Meh-dili kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqelərinə atəş açılıb.

Salyan: Günəşin hərarəti və torpağa bağlı insanların fədakarlığı

Təhsilə, səhiyyəyə, mədəniyyətə qayğı artırılıb

İki-üç gün əvvəl inkişaf edir. Bakı-Astara yolu ilə Salyan rayonuna tərəf gedirdim. Rayon mərkəzinə çatanda, Kürün üzərindəki böyük körpüdə keçən zaman qeyri-ixtiyari olaraq, çayın sularına nəzər yetirdim. Keçən qızmar çağında belə çayda suyun bol olduğunu gördüm sevindim.

Qəlbimdə bir rahatlıq yarandı. Ana Kür səmadakı iri yanar kürünün – Günəşin oduna, hərarətinə məhəl qoymadan bu torpağın, bu insanların dadına çatmağa tələsirdi. Nə yaxşı ki, Muğanda günəş bol olduğu kimi, su da boldur. Düşündüm ki, Muğanın ən

uğurla başa çatdırıb, məhsulunu toplamasına ciddi hazırlıq görməkdir. Emin dedi: – Elə etmək lazımdır ki, min bir zəhmət hesabına hasil olan məhsulun toplanması zamanı itkiyə yol verilməsin.

yığım davam etdirilir. Rayonda fəraş tərəvəz istehsalının artırılması və ixracının təşviq edilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdirilmişdir. Qaraqala qəsəbə, Yenikənd, Yönlü və Qarabağlı kənd ərazilərində istixana sistemində yetişdirilən fəraş tərəvəzlər yaxın xarici bazarlara göndərilmişdir. Salyanda heyvandarlığın inkişafı sahəsində də uğurlar əldə edilir. 2018-ci ilin iyul ayının 1-nə iribuyuzlu heyvanların sayı 63 min 315 baş, o cümlədən, inək və camışlar 33 min 240 baş, qoyun və keçilər 186 min 506 baş olmuşdur. Ət istehsalı 4630, süd istehsalı 24534 ton, yumurta istehsalı 17 milyon 245 min ədəd olmuşdur. Bütün istiqamətlər üzrə ötən illə müqayisədə irəliləyiş əldə olunmuşdur.

Abadlıq, tikinti-quruculuq yeni vüsət alıb

Salyanda abadlıq-quruculuq işləri son vaxtlar geniş vüsət alıb. Maraqlıdır ki, abadlıq işləri böyük zövqlə, səliqə ilə görülür.

Salyan RIH-in memarlıq və tikinti şöbəsinin müdiri Teyyub Hüseynov dedi ki, bu ilin əvvəlində rayonda abadlıq və quruculuq işlərinin həcmi daha da artmışdır. Belə ki, son altı ayda şəhərdəki 38 kommunal binada əsaslı təmir işləri görülmüşdür. Bundan başqa, Xəlil Rza Ulutürk küçəsi 14, Yusif Qasımov 4, 6, Cəfər Cabbarlı küçəsi 14, Ağaxan Ağabəyli küçəsi 1a-da binaların dam örtüyü dəyişdirilərək yenisi ilə əvəz olunmuşdur.

Şəhərin Elçin İmanov, Aşıq Pənah, Hacı Zeynalabdin Tağıyev və Taleh Davudzadə küçələrində abadlıq işləri davam etdirilmişdir. Bundan başqa, şəhərin bir sıra, eləcə də şəhərin ən böyük küçələrindən biri olan Qüdrət Samədov küçəsində asfalt-beton örtükü vurulmuşdur.

Son illər Azərbaycanın hər yerində yol-nəqliyyat infrastrukturunu inkişaf etdirir. Salyanda da bu istiqamədə nəzərəcarpan işlər görülmüşdür. Ələt-Astara magistral avtomobil yolunun Salyan rayonu ərazisində, həmçinin Qaraqala-Düzənlik-Peyk kəndlərini birləşdirən yolda və 45 kilometr uzunluğunda Salyan-Neftçala avtomobil yolunda tikinti işləri başa çatdırılmış, 13,1 kilometr uzunluğunda Arbatan-Marışlı-Seyidsadıqlı-Quyu kəndini birləşdirən kəndarası avtomobil yolunun və Noxdu kəndindən keçən Şirvan-Salyan avtomobil yolunun 13 kilometr hissəsinin tikinti işləri davam etdirilmişdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, Şirvan-Salyan yolu uzun müddət təmirə başlanılmasına baxmayaraq işlər ləng gedirdi ki, bu da həmin yol üstündə yaşayan sakinlərin haqlı narazılığına səbəb olurdu. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 5 aprel 2018-ci

il tarixli “Şirvan-Salyan avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında” sərəncamı ilə avtomobil yolunun tikintisinin davam etdirilməsi məqsədi ilə 10 milyon manat vəsait ayrılıb və işlərə başlanılmışdır. Yolu tikintisinin qısa zamanda başa çatdırılması nəzərdə tutulmuşdur.

Salyanda kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına xüsusi önəm verilir. Yaxşı haldır ki, bir sıra iş adamları, böyük həvəslə yeni istehsal və xidmət müəssisələrinin tikintisinə başlayıb-

Salyan şəhərində ümumilikdə 1977 abonentlərdə müasir “SMART kart” və 767 ədəd “SMS” tipli sayğac quraşdırılmışdır.

Əhalinin təbii qazla təmin edilməsi istiqamətində müəyyən işlər görülmüşdür. Salyan şəhərinin mərkəzi və ətraf kəndlərində istehlakçıların qaz təsərrüfatında quraşdırılmış qaz sayğaclarının yeni çəkilməsi qaz xətləri üzərinə köçürülməsi işləri davam etdirilir. Salyan şəhəri 20 Yanvar küçəsi 16, 17, 18 və 19 nömrəli binalara müxtəlif diametrlilik qaz xətti çəkilərək 54 abonentə qaz sayğacı quraşdırılmış və binalara təbii qaz verilişi bərpa olunmuşdur.

Şəhərin Elçin İmanov küçəsində, Qaraqala qəsəbəsində, Kürqaraqlı, Çadırlı, Arx-Arasi, Kolanı, Yönlü, Birinci Varlı, İkinci Varlı, Gomuşlu, Babazanlı, Çuxanlı kəndlərində qaz tənzimləyicisi quraşdırılmış, 216 qaz sayğacı yenisi ilə əvəz olunmuş, 244 metr müxtəlif diametrlilik istismara yararsız qaz xətti yenisi ilə əvəz olunmuşdur.

Rayonun uzun illər təbii qazsız qalmış Kürsəngi kəndində tikinti-quruculuq işləri başa çatdırılmış, ümumi uzunluğu 76244 metr uzunluqda qaz xətti çəkilməsi, 940 ədəd

lar. Məsələn, rayonun Həsənli kəndi ərazisində 100 min başlıq damazlıq quşçuluq təsərrüfatı, Kürsəngi kəndi ərazisində istixana kompleksi, şəhər ərazisində Pivo və limonad istehsal zavodları, ikimərtəbəli “bazar-ticarət mərkəzi”, ümumi sahəsi 12,8 hektar olan daha 7 istixana kompleksinin tikintisi başa çatdırılmışdır. Rayonun Xıdırli kəndi ərazisində zeytun və meyvə emalı zavodlarının tikintisi sürətlə davam edir. Qeyd edilən zavodların tikintisi məhsul istehsalının artımı ilə yanaşı, yüzdən artıq yeni iş yerlərinin yaranmasına səbəb olacaqdır.

Rayonda qeyri-neft sektorunun, o cümlədən kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi, yeni istehsal sahələrinin yaradılması istiqamətində bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən 5 sahibkara 552 min manat kredit verilmişdir. Əhalinin işlə təmin olunması istiqamətində müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi nəticəsində 2018-ci ilin 6 ayında 510-u daimi olmaqla 2856 yeni iş yeri yaradılmışdır.

Əhalinin elektrik, təbii qaz, içməli su təchizatı yaxşılaşdırılıb

Salyanda son illər əhalinin elektrik, təbii qaz, içməli su təminatı sahəsində xeyli iş görülmüşdür. Rayon sakinlərinin davamlı elektrik enerjisi ilə təmin etmək üçün 2018-ci ilin birinci yarımında yüksək gərginlikli elektrik transformatorlarında, yarım-tansiyalarda təmir işləri aparılmış, 83 ədəd transformatora 8,5 ton yağ əlavə olunmuşdur.

Şəhərin SİB kabel keçməsi ilə əlaqədar 1114 ədəd ağac dayaq yeni dömr və dəmir-beton dayaq ilə əvəz edilmişdir. Texniki itkilərin azaldılması məqsədilə rayon ərazisində 20,5 kilometr SİB kabel çəkilməmişdir.

Təhsilə, səhiyyəyə, mədəniyyətə qayğı artırılıb

Salyan ölkəmizin zəngin təhsil ənənələri olan rayonlarından biridir. Rayonun təhsil iticimaiyyəti bu ənənələri uğurla davam etdirir, bu sahədə qabaqcıl təcrübəni yayağa, yeni innovativ ideyalara tatbiq etməyə çalışır.

Qeyd etmək lazımdır ki, son illər Salyan rayonunun təhsil müəssisələrində maddi bazanın möhkəmləndirilməsi istiqamətində xeyli iş görülmüşdür. Təkcə bu ilin əvvəlindən Başirbəyli kəndində 6 sinif otağından ibarət məktəb binası tikilmiş, Kürsəngi və Sarvan kənd tam orta məktəblərində əsaslı təmir işləri davam etdirilmişdir.

Məlumat üçün bildirək ki, son tədris ilinin nəticələrinə görə XI siniflər üzrə 1171, IX siniflər üzrə 1390 şagird imtahanlara buraxılmışdır. Ali məktəblərə qəbul imtahanının ilkin mərhələsində 21 nəfər 600-dən yuxarı bal toplamışdır. Qəbul imtahanlarında ən yüksək nəticəni 675 balla 7 saylı texniki fənlər təmayüllü məktəb-liseyin şagirdi Faiq Ağabəyov əldə etmişdir.

Prezident cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən “Ölkəmizi tanıyaq” devisi altında təşkil olunan tur-aksiyada 40 məktəblimiz Quba,

sayğac və 940 ədəd fərdi tənzimləyici quraşdırılmış, əhalinin istifadəsinə verilmişdir. Hazırda rayonun Peyk və Düzənlik kəndlərində qazlaşma işləri davam etdirilir. Salyan rayonunda təbii qazla təmin olunan abonentlərin sayı 25246-a çatdırılmış, 1039 yeni mənzil qazlaşdırılaraq qeydiyyatda alınmışdır.

Lakin görülməli işlərə yanaşı, bu sahədə bir sıra problemlər hələ də qalmaqdadır. Belə ki, rayonda 5 yaşayış məntəqəsi qazlaşdırılmayıb. O cümlədən, Xıdırli kəndi Sovetlər dövründən qazlaşdırılmamış qalmışdır. Fövqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən Kür çayında suyun səviyyəsinin qalxması nəticəsində evlərinə ziyan dəymiş vətəndaşlar üçün tikilmiş, eləcə də hazırda Əmək Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən şahid ailələri və Qarabağ müharibəsi əlilləri üçün tikilən fərdi yaşayış evlərinin, rayonun Qırx Çırağ qəsəbəsi, Çuxanlı və Aşağı Kürkənd kəndlərində yeni salınmış yaşayış məhsuldarlığının qazlaşdırılmasına ciddi ehtiyac vardır.

Qusar və Xaçmaz rayonlarına səfər edərək bölgələrin tarixi və görmləli yerləri ilə tanış olmuşlar. Faiq adlı salyanlı yeniyetmə dedi ki, o, həmin tur-aksiyanın iştirakçısı olmuş, ölkəmizin şimal bölgəsinə səfərdən çox məmnun qalmışdır.

Bunlarla yanaşı, təhsil sahəsində problemlər də mövcuddur. 55 məktəbdən 19-u uyğunlaşdırılmış binalarda yerləşir, 23 məktəb təmirsiz, 4 məktəb isə qəzalı vəziyyətdədir.

Əhalinin sağlamlığının qorunması Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin daim diqqət

mərkəzindədir. Məhz onun tapşırığına əsasən artıq beşinci ildir ki, 18 yaşdan yuxarı əhalinin tibbi müayinəsi, 18 yaşadək uşaqların icbari dispanserizasiyası aparılır. Bu günə kimi 69536 nəfər rayon əhalisi tibbi müayinədən, 19701 uşaq isə icbari dispanserizasiyadan keçmişdir.

Bu dövrdə Mərkəzi Gömrük Hospitalının Kardio Mərkəzinin həkimləri tərəfindən Mərkəzi xəstəxanada əhalinin kardioloji müayinələri aparılmış, 530 nəfər müayinə olunmuşdur.

Qan xəstəliklərindən əziyyət çəkən xəstələrin qanla təmin olunması məqsədilə Mərkəzi Rayon Xəstəxanasında qanvermə aksiyası keçirilmişdir. Respublika Kardiologiya İnstitutunun, Mərkəzi Klinik Xəstəxanasının, M. Topçubaşov adına elmi-cərrahiyyə mərkəzinin və akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin həkimləri rayonda olmuş və mərkəzi xəstəxanada əhalinin tibbi müayinəsini aparmışlar.

Bunlarla yanaşı, səhiyyə sahəsində də müəyyən problemlər vardır. Ginekologiya şöbəsinin yerləşdiyi korpusun, Birləşmiş Uşaq və Parça-Xələc kənd xəstəxanalarının, Birləşmiş Uşaq Xəstəxanasının Poliklinikası şöbəsinin, əksər tibb müəssisələrinin əsaslı təmiri, zəruri inventar və tibbi avadanlıqlara və istilik sistemləri ilə təmin olunmasına ehtiyac vardır. 4 kənddə tibb müəssisəsi yoxdur, 5 kənddə tibb məntəqələrinin müstəqil binaları olmadıqları üçün şəxsi evlərdə yerləşir.

Salyanda çox maraqlı bir insanla – Rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri Bəyulla İmanovla görüşüb tanış oldum. Bəyulla müəllim 20 Yanvar şəhidi İlçin İmanovun atasıdır. 1996-2008-ci illərdə Qobustan Qazma Kaşfiyyat İşləri İdarəsində elektrik çilingəri vəzifəsində çalışıb. 2004-cü ildən Salyan Ağsaqqallar Şurasının sədridir.

Bəyulla İmanov dərindən inam hissilə dedi ki, son günlər bəzi xarici ölkələrdəki bədxahlarımız sosial şəbəkələr vasitəsilə ölkəmizə, dövlətçiliyimizə zərbə vurmaq, insanları süni surətdə dövlətimizdən narazı salmağa cəhd edirlər. Lakin möhkəm yanırıqlar. Azərbaycanda xalq-ixtisar birliyini heç bir qüvvə sarsıda bilməz. Bəli, bəd qüvvələrin qara niyyətləri ürəklerimizdə qalacaq. Bəyulla İmanov sonra dərindən inam hissilə dedi:

– Salyanlılar dövlətçiliyimizə sadıq insanlardır. Onlar Azərbaycanın inkişafına, tərəqqisinə xidmət edən Heydər Əliyev siyasətinin hazırda dövlətimizin başçısı möhtəmə İlham Əliyev tərəfindən böyük uğurla davam etdirilməsindən çox məmnundurlar.

Bəyulla müəllimi dinlədikcə Salyan RIH-in başçısı Sevincik Hətəmovun sözləri yadıma düşdü: – Salyanlılar bədən sonra da Prezident İlham Əliyev tərəfindən qarşıya qoyulan bütün tapşırıqların uğurla həyata

keçirilməsində fəal iştirak edərkən və üzvlərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirəcəklər.

PS. Axsam Kürün üzərindəki körpüdə keçərkən artıq Bakıya tərəf qayıdanda çayın üzərindən əsən sərin mehi hiss edib düşündüm ki, nə yaxşı ki, Muğanın Kürü, bir də qurub-yaratmaqdan zövq alan, bu qədim yurda, torpağa bağlı insanlar var.

Səməd HÜSEYNOĞLU, “Xalq qəzeti”nin bölgə müxbiri

Pambıqçılığın inkişafı üçün “yaşıl işiq”

İnsafən, Salyanda əkin-biçin adamları üçün son illər bir-birindən uğurlu gəlir. Bu gün aqrar sahədə prioritet pambıqçılıqdır. Rayon əhalisi, əmək kollektivləri bu gəlirlə sahənin yenidən dirçəlməsindən razılıq edirlər. Onlar dərindən məmnunluq hissillə xatırlayırlar ki, ulu öndər Heydər Əliyevin respublikamıza başçılıq etdiyi 1970-ci illərdə və 1980-ci illərin əvvəllərində Salyan pambıqçılıq sahəsində irəlidi gedən rayonlardan biri idi. İndi bu mühüm sahədə təcrübə və ənənələrin yenidən bərpa edilir.

Təsədüfi deyil ki, Salyan RIH-in başçısı Sevincik Hətəmov mənimlə söhbətdə məhz rayon pambıqçılığının qayğı və problemlərindən danışdı. Bildirdi ki, indi Salyanın əksər kəndlərində bol pambıq məhsulu becərilir. RIH başçısı sonra dedi: – Dövlətimizin başçısı, möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev respublika pambıqçılığında pambıq əkin sahələrinin məhsuldarlığını artırmağa bir vəzifə olaraq qarşıya qoyub. Biz indi əsas diqqətimizi məhz bu məsələyə yönəltmişik. Öminəm ki, məhsuldarlığın yüksəldilməsi bu sahədə çalışan fermerlərin gəlirlərinin xeyli artmasına səbəb olacaq.

Həmin gün Salyanda pambıqçılıq sahəsində ixtisaslaşan fermerlərin fəaliyyəti ilə yaxından tanış olmağı qərara aldım. Əvvəlcə Qızıllaç kəndinə yollanıb burada qabaqcıl fermer Emin Mirzəyev ilə görüşdüm. Öyrəndim ki, Eminin başçılıq etdiyi fermer təsərrüfatının üzləri ötən il 102 hektar sahədə pambıq məhsulu yetişdiriblər. 2017-ci ildə hər hektardan 20 sentnerə yaxın məhsul toplanıb. Bu il əkin sahələri, demək olar ki, eyni həcmdə qalsın da, fermer məhsul istehsalını 20 faiz artırmaq əzmindədir.

Eminin sözlərinə görə, rəhbərlik etdiyi kollektiv çiyid səpinindən tutmuş bütün agrotexniki tədbirləri yüksək səviyyədə həyata keçirib. İndi əsas vəzifə son becərmə işlərini

Qardaşbəyli kəndində fermer İbadət Cəfərovun tarlasındakı pambıq sahəsinin vəziyyətinə söz əldə bildirdi. Səliqə ilə becərilmiş pambıq kollarına nəzarət etdirdim. İnsafən, burada kollektivin hər bir üzvü böyük həvəslə çalışıb. Fermer dərindən əminlik hissilə bildirdi ki, bu il kollektiv hər hektardan azı 25 sentner məhsul toplayacaq. Bu, keçən illə müqayisədə 5 sentner çox məhsul deməkdir.

Sarvan kəndində isə Mərdan Cəlilov adlı başqa bir fermerlə tanış oldum. Mərdanın başçılıq etdiyi fermer təsərrüfatı ötən il 40 hektar sahədə pambıq becərib. 2017-ci ildə bol məhsul toplayıb, yüksək qazanc əldə ediblər. Ona görə də bu il pambıq əkin sahələrini birdən-birə iki dəfə yarım artıraraq 100 hektara çatdırıblar.

Mərdan deyir ki, Salyan rayonunda pambıqçılığın sürətlə inkişafı üçün həqiqətən, “yaşıl işiq” yandırılıb. Bu sahədə çalışan fermerlərin nə gübrədən, nə də texnika sərindən heç bir çətinlikləri yoxdur.

Görünən budur ki, pambıqçılıq Salyanda yenidən rayon iqtisadiyyatının aparıcı sahələrindən birinə çevrilmişdir. Məlumat üçün bildirək ki, bu il rayonda 7055 hektar torpaq sahəsində pambıq əkin aparılmış və becərmə işləri görülmüşdür. Pambıqçılığın inkişafı rayonda əhalinin məşğulluğunun yüksəlməsinə səbəb olmuşdur. Məlumat verdilər ki, hazırda Salyanda pambıq əkin aparılmış sahələrdə 5995 nəfər işlə təmin olunmuşdur.

Salyanda son illər təkcə pambıqçılıq sahəsində deyil, kənd təsərrüfatının digər sahələrində də nəzərəcarpan uğurlar əldə edilir. Salyan respublikamızın böyük taxılçılıq rayonlarından biri sayılır. Rayon Kənd Təsərrüfatı İdarəsinin müdiri Təriyel Atamalıyev dedi ki, rayonda ötən payızda bu ilin məhsulu üçün 16813 hektar sahədə taxıl əkilib. Bu il taxıl zəmilərindən 41 min ton məhsul toplanmışdır. Hektarın məhsuldarlığı orta hesabla 31,7 sentner olmuşdur.

Bu il rayondakı 420 hektar kartof sahəsində 5,1, 1241 hektar tərəvəz sahəsində 20, 822 hektar bostan sahəsində 1,1 min ton məhsul yığılmışdır. Hazırda əkin sahələrində

Astarada ilin birinci yarısının nəticələri müzakirə olunub

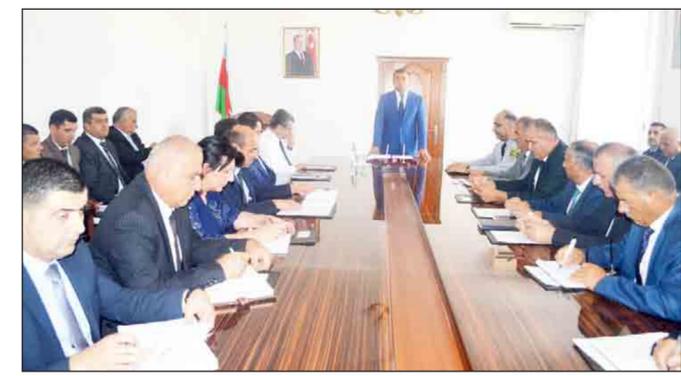
Ölkəmizin dilbər guşələrindən olan və sürətlə inkişaf edən rayonlardan biri də Astaradır. Son illərdə bu rayonun da siması xeyli dəyişib və gözəlləşib, camaatın həyat səraiti daha da yaxşılaşdırılıb.

Yarımillik hesabat yığıncağında Astaranın dinamik inkişafı ilə bağlı konkret faktlar göstərilib və qarşıda duran vəzifələrə diqqət cəlb edilmişdir. İcra hakimiyyətinin başçısı Qəzənfər Ağayev bildirdi ki, ötən müddətdə Astarada uğurlar bütün sahələrin əhatə edib, quruculuq işləri genişləndirilib.

Hesabat dövrü ərzində ümumi məhsul və xidmətlərin həcmi 81,4 milyon manat təşkil edib. Rayonda inşaat işlərinin aparılması üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitalla 11,4 milyon manat məbləğində vəsait yönəldilib.

oteldə tamamlama işlərinin aparılması sürətləndirilib. Eyni zamanda bulvar ərazisində atçılıq idman klubu üçün meydanca və binanın tikintisi, sürət maşınlarının “World carting” yarış meydançasının salınması işi davam etdirilir.

Rayon ərazisindəki magistral və yerli əhəmiyyətli yolların təmiri, abadlaşdırılması daim diqqətdədir. “Şimal-Cənub” nəqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi sayılan Ələt-Astara-İran sərhədi avtomobil yolunda yol çiyinləri hamarlanıb, 4400 kvadratmetr asfalt-beton qarışığından çala təmiri işləri görülmüşdür.

istiqamətdə işlər davam etdirilir. Rayonda istehlakçıların su, qaz və dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təmin olunmasından ötrü tədbirlər görülür.

Bala Şahağac kəndində inşa edilmiş modul tipli məktəb binası istifadəyə verilib, Siyətük kənd modul tipli ibtidai məktəbin tikintisi yenikənləşib.

məzunlarından 352 nəfəri ali məktəblərə qəbul imtahanlarının hər iki mərhələsində iştirak edib, 235 nəfər ali məktəblərə keçid balını toplayıb. Onlardan 25 nəfəri 500-dən, 7 nəfəri isə 600-dən yuxarı bal qazanıb.

Astarada aqrar sahənin inkişafına diqqət daha da artırılıb. Rayon ərazisində 252 hektar taxılın 182 hektarı buğda, 70 hektarı arpa, 450 hektar ərazidə çəltik əkilib ki, quraqlıqla əlaqədar növbəli sistem əsasında suvarma suyunun sahələrə çatdırılması tənzimlənir. Son illər ərzində 1280 hektar yeni sitrus bağları salınıb və rayon üzrə bu bağların ümumi sahəsi 3625 hektara çatdırılıb.

Rayon ərazisində mövcud 345 hektar çay sahəsində may ayında çay yarpağı yığımına başlanıb, birinci yığında 235 ton çay yarpağı yığılaraq fabriklərə təhvil verilib. Hazırda ikinci yığım gedir.

Baramaçılığın inkişafı ilə əlaqədar bu il ilk dəfə olaraq rayona 52 qutu barama qurdu gətirilərək kümçülərə paylanıb, 769 kiloq-

ram barama tədarük olunub və Şəki İpək Kombinatına təhvil verilib. Astarada Meşə Mühafizəsi və Bərpa Müəssisəsində bu il 15 hektar sahədə aqromezoye bağları salınıb.

Q. Ağayev sonra bildirdi ki, rayonun əlverişli təbii səraiti, yaradılmış yol və mədəniyyət infrastrukturuna turizmin inkişafına geniş imkanlar açdığından, iş adamları bu sektora diqqət daha da artırmalıdır.

Moruzə ətrafında müzakirələrdə rayon icra hakimiyyəti başçısının Səncərdi kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəsi Zaur Həsənov, Kənd Təsərrüfatı İdarəsinin rəisi Etibar Abbasov, Su Sistemləri İdarəsinin rəisi Habil Manafov və başqaları iştirak ediblər.

Sonda bu və digər məsələlərə əlaqədar tövsiyə və tapşırıqların verən icra başçısı görülməli işlərin nəticələrinə əsasən 2018-ci ilin Astarada üçün yüksək inkişaf və bolluq ilə olacağına əminlik ifadə edib.

Əli NƏCƏFXANLI, “Xalq qəzeti”nin bölgə müxbiri

Xarici xəbərlər

ABŞ

Yeni "iPhone" smartfonları

Növbəti nəsil "Apple" smartfonlarının təqdimatına tarixi məlum olub. Bildirilir ki, son illər üzrə təqdimat cədvəli və bəzi başqa amillərə əsaslanaraq, yeni smartfonların 12

sentabr 2018-ci il tarixində təqdim ediləcəyi gözlənilir.

Məlumatla görə, "Apple" 5,8 və 6,5 düym diaqonallı iki OLED-model, yeni "iPhone X" və "iPhone X Plus", həmçinin "iPhone 9" adlandırılan 6,1 düymülcü LCD-modelini təqdim edəcək. Bütün aparatlar çərçivəsiz dizayn, sifətə görə istifadəçinin tanınması funksiyası ("Face ID") və "A12" sürətli prosessoru ilə təchiz ediləcək.

Xəbəri "ferra.ru" verir.

Rusiya

Jirinovski qarət edilib

Rusiya Liberal-Demokrat Partiyasının (RLDP) sədri Vladimir Jirinovski "Lurk" haker qrupu tərəfindən qarət edilib.

Eyni zamanda Jirinovskinin oğlu, deputat İqor Lebedev və Dövlət Dumasında RLDP fraksiyası sədrinin birinci müavini Vadim Dençin də qarətə məruz qalıblar. Hüquq-mühafizə orqanlarına yaxın mənbələr haker hücumlarının baş verdiyini təsdiqləyiblər.

Xəbəri RİA "Novosti" yayıb.

Türkiyə

Külli miqdarda heroin ələ keçirilib

Van vilayətinin Tuşba rayonunda narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı uğurlu əməliyyat keçirilib. Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələrinin keçirdikləri əməliyyat

nəticəsində 502 paketdə qablaşdırılmış, ümumi çəkisi 384.594 kiloqram olan heroin aşkar olunub.

Faktla bağlı bir nəfər həbs olunub. Araşdırma aparılır. Xəbəri "Anadolu" agentliyi yayıb.

Əfqanıstan

Məsciddə partlayış

Əfqanıstanın şərqindəki Qardez şəhərində (Paktiya vilayəti) məsciddə partlayış baş verib. Hadisə zamanı 20 nəfər öldüyü, 40 nəfər yaralandığı bildirilir. Məlumatda deyilir ki, partlayış cümə namazı vaxtı iki terrorçu-kamikadze tərəfindən törədilib.

Yerli hökumət orqanları partlayış olduğunu təsdiqləyiblər. Hadisənin təfərrüatları aydınlaşdırılır.

Xəbəri TASS yayıb.

Argentina

Milli komandada məşqi dəyişikliyi

Rusiyada keçirilən 2018-ci il dünya çempionatındakı uğursuzluğa görə baş məşqçi Xorxe Sampaolinin istefaya göndərilməsindən sonra Argentina millisinin baş məşqçisi vəzifəsinə Lionel Skaloni gətirilib.

Bildirilir ki, ona bu işdə Pablo Aymar və Martin Takolli kömək edəcəklər. 40 yaşlı mütəxəssis futbolçu karyerası ərzində İspaniyanın "Deportivo", "Rasing", "Malyorka", İtaliyanın "Latsio" və İngiltərənin "Vest Hem" komandalarında çıxış edib və Argentina millisində 7 oyun keçirib.

Xəbəri "Goal.com" yayıb.

Hazırladı: Elçin ABBASOV, "Xalq qəzeti"

Şəhriyar Məmmədیارova Beynəlxalq Şahmat Turnirinin mükafatı təqdim olunub

İsveçrənin Bil şəhərində iyulun 21-dən bəri davam edən Beynəlxalq Şahmat Turnirinə yekun vurulub. Bil Konqres Mərkəzində baş tutan bağlanış mərasimində qaliblərə mükafatlar təqdim olunub.

X.İbrahimova hazırda Azərbaycanda şahmata xüsusi dövlət qayğısının olduğunu

Trend-in məlumatına görə, tədbirdə çıxış edən Azərbaycanın İsveçrə Konfederasiyası və Lixtenşteyn Knyazlığında səfiri Xanım İbrahimova qonaqları salamlayıb və ölkəmizdə olan şahmat anasını və şahmatçılarımızın uğurlarından bəhs edib. O, ölkəmizdə şahmatın qədim tarixə malik olduğunu, müstəqillikdən sonra Ermənistanın ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzü və yaranmış sosial-iqtisadi problemlərə baxmayaraq bu idman növünün daha da inkişaf etdiyini vurğulayıb.

və ölkəmizin Beynəlxalq Şahmat Federasiyasına üzv olan 180-ə yaxın ölkə arasında şahmatın inkişaf etdirilməsi üzrə xüsusi Dövlət Proqramı qəbul etmiş yeganə ölkə olduğunu diqqətə çatdırıb.

Səfir Şəhriyar Məmmədیارovun Azərbaycan şahmat məktəbinin yetişdirdiyi dünya səviyyəli şahmatçılardan biri olduğunu bildirib və onu bu əlamətdar qələbə münasibəti ilə təbrik edib.

Daha sonra qaliblərin mükafatlandırılması mərasimi baş tutub. Turnirin qalibi Şəhriyar Məmmədیارova mükafat səfir Xanım İbrahimova tərəfindən təqdim olunub.

Qeyd edək ki, Azərbaycan təmsilçisi yarışın başa çatmasına bir tur qalmış şahmat turnirinin qalibi olub. O, yarışın doqquzuncu turunda 57-ci gedişdə ağ fiqurlarla norveçli dünya çempionu Maqnuş Karlson üzərində qələbə qazanıb.

Çavuşoğlu və Pompeo Sinqapurda müzakirələr aparıblar

Türkiyə və ABŞ-ın diplomatik missiyalarının rəhbərləri Mövlud Çavuşoğlu və Mayk Pompeo dünən ASEAN təşkilatına üzv ölkələrin xarici işlər nazirlərinin Sinqapurda keçirilən iclası çərçivəsində görüşərək mühüm müzakirələr aparıblar. Türkiyəli nazir görüşün konstruktiv ruhda keçdiyini bəyan edib. Bu barədə "Anadolu" agentliyi məlumat yayıb.

M.Çavuşoğlu və M.Pompeo Suriyadakı mövcud vəziyyəti, "Paralel dövlət" terror cərəyanının başçısı Fətuallah Gülnin Türkiyəyə ekstradisiyası, "F-35" qırıcılarının beşinci nəslinin Türkiyəyə verilməsi, eləcə də amerikalı keşiş Endryu Bransonun həbsdən azad edilməsi və s. məsələləri müzakirə ediblər.

M.Çavuşoğlu həmin məsələlər üzrə Ankaranın mövqeyini bir daha amerikalı həmkarına izah edib. O vurğulayıb ki, Türkiyəyə münasibətdə təhdid və sanksiyalar dili mənasızdır. Bununla bərabər, Ankara Vaşinqtonla problemlərin dialoq yolu ilə həllinə hazırdır. Qeyd edək ki, son 15 gün ərzində M.Çavuşoğlu və

münasibətlər kəskin pisləşib. İki gün əvvəl Ağ ev Türkiyənin ədliyyə və daxili işlər nazirlərinə sanksiyalar tətbiq edilməsi barədə qərar qəbul edib.

M.Pompeo arasında beş dəfə telefon bağlantısı olub. Sonuncu dəfə, üç gün əvvəl ABŞ-ın dövlət katibi Türkiyənin xarici işlər nazirinə zəng vurmuşdur.

NATO üzrə müttəfiqlər – ABŞ ilə Türkiyə arasında

Yeri gəlmişkən, Sinqapurda M.Çavuşoğlu ilə M.Pompeonun görüşü sanksiyaların tətbiqindən əvvəl razılaşdırılıb.

Məsəim ABDULLAYEV, "Xalq qəzeti"

2500 manat cərimə

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin "Qaynar xətt"inə Xəzər rayonu, Buzovna qəsəbəsinin Xəzər dənizi sahilində çirkab suyun axdılması ilə bağlı şikayət daxil olub. Şikayətlə bağlı Bakı Şəhər Ekologiya və Təbii Sərvətlər və Ətraf Mühit üzrə Milli Monitoring Departamentlərinin əməkdaşları tərəfindən yerində monitoring və araşdırma aparılıb.

Sözgedən ərazidən çirkab su axan hissədə götürülən nümunələr üzərində aparılan analizlərin nəticələrinə görə suyun tərkibində çirkləndirici maddələrin normadan artıq olduğu müəyyən edilib.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin məlumatına görə, faktla bağlı

əraziyə cavabdeh olan Bakı Su kanal İdarəsinin rəisi Habil Quliyev barəsində akt və protokol tərtib edilib və o, İnzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddəsinə əsasən vəzifəli şəxs qismində 2500 manat məbləğində cərimə olunub.

Qəzənər QASIMOV, "Xalq qəzeti"

İnsan ömrünü uzatmağın yolu tapıldı

Amerikalı biomühəndislər insan ömrünü uzatmağın yolunu tapıblar.

ABŞ KİV-nin məlumatına görə, biomühəndislər donuzlara sünü yetişdirilməsi ağciyərlər köçürüblər.

Transplantasiya əməliyyatından qısa müddət sonra orqanlar adaptasiya olunub. Bu vaxtdak məhz patoloji cəhətdən zədələnmiş ağciyərlər orqanizm tərəfindən qəbul edilməyindən mükəmməl transplantasiya üçün yararlı hesab olunurdu. Tədqiqatçılar qidalandırdıqı məhlulda laboratoriya heyvanlarının bütün hüceyrələrini çıxarmaqla

zülal strukturundan orqanlar yetişdirməyə nail olublar. Yerdə qalan elastik çözümlü əsas sahə resipiyent donuzun hüceyrələri ilə doldurulub. Yetiştirilmə prosesi bir aya başa çatıb. Bundan sonra orqanlar fərdi damar şəbəkəsi yaradıb.

İlk uğurlara baxmayaraq, hələ alimlərin qarşısında insan orqanlarının yetişdirilməsi metodikasının hazırlanması ilə bağlı çoxlu problemlər var. Bu məsələdə resipiyent yaş və transplantasiya dövründəki həyat tərzi mühüm rol oynayır.

Lakin alimlər əmindirlər ki, yaxın zamanlarda eksperimentlərin müsbət nəticələrini əldə etmək mümkün olacaq. Birinci mərhələ uğurla başa çatıb. Elmi dairələr

bu istiqamətdə tədqiqatların nəticələrini diqqətlə izləyirlər.

Rövşən ATAŞIYEV, "Xalq qəzeti"

Hava proqnozu

Qərbi qismüddətli yağış yağacağı ehtimalı var. Gərib küləyi əsəcək, şimşək çaxanda ararib güclənəcək. Gecə 20-25, gündüz 34-39 dərəcə isti olacaq.

Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında bəzi yerlərdə şimşək çaxacağı, yağış yağacağı gözlənilir. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə ararib güclənəcək. Gecə 13-18, gündüz 23-28 dərəcə isti olacaq.

Qazax, Gəncə, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında bəzi yerlərdə şimşək çaxacağı, yağış yağacağı gözlənilir. Gündüz yağış tədricən kəsiləcək. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə ararib güclənəcək. Gecə 19-24, gündüz 30-35 dərəcə isti olacaq.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin səhər və axşam bəzi dağlıq ərazilərdə şimşək çaxaca-

Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında bəzi yerlərdə şimşək çaxacağı, yağış yağacağı gözlənilir. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə ararib güclənəcək. Gecə 18-23, gündüz 29-34, dağlarda gecə 12-17, gündüz 21-26 dərəcə isti olacaq.

Mərkəzi Aran: Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdas, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında yağmursuz keçəcək. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə ararib güclənəcək. Gecə 21-26, gündüz 34-39 dərəcə isti olacaq.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında əsasən yağmursuz keçəcək. Şimal-şərq küləyi əsəcək, ararib güclənəcək. Gecə 24-26, gündüz 31-36, dağlarda gecə 15-20, gündüz 25-30 dərəcə isti olacaq.

ABŞ şirkətlərinin məlumatlarını oğurlayan hakerlər həbs ediliblər

ABŞ-da Ukraynadan olan kibercinayət qruplarının birinin üç rəhbəri həbs edilib. Onlar yüzdən çox ABŞ şirkətinin sistemində daxil olaraq, milyonlarla müştərinin kredit kart məlumatlarını oğurlamaqda şübhəli bilinirlər. Bu barədə "Amerikanın səsi" radiosuna məlumat yayıb.

Məlumatla vurğulan ki, amerikalı təhqiqatçılar FIN 7 haker qrupunun üç liderini müəyyən etməyə müvəffəq olublar. Onlar ukraynalı 44 yaşlı Dmitriy Fedorov, 33 yaşlı Fedir Hladir və 30 yaşlı Andri Kolpakovdur.

Vaşinqtonun Qərbi ərazisi üzrə prokuroru Anet Heyes bu məsələ ilə bağlı deyib: "Təhqiqat davam edir. Biz həç də hamin qrupun qarşısını tamamilə aldığımızı güman etmirik. Lakin biz qrupa çox əhəmiyyətli zərbə vurmuşuq."

Müstəntiqlər deyirlər ki, FIN7 haker qrupunun üzvləri gizli yolla ABŞ şirkətlərinin satış nöqtələrinə kibər hücumlar edib, məlumatları əldə edərək, onları internet vasitəsilə satmağa cəhd edirlər.

Mahmud QƏRİBOV, "Xalq qəzeti"

"Google" şirkətinə qarşı qadağa ləğv olunub

Çin hökuməti tərəfindən qadağan edilmiş "Google" brauzeri yenidən istifadəyə verilib. Bu barədə "Webteknoloji" saytı xəbər yayıb.

Bələ ki, şirkət "Google" axtarış sistemində bəzi məhdudiyyətlər qoyub. Təsdiq ediləcək yeni versiyada Çin qadağan etdiyi bəzi saytlara giriş bloklanıb. Həmçinin insan hüquqları, demokratiya, din və dinc etirazçılar ilə əlaqəli sözlər və s. axtarıldıqda bələ həç bir nəticə göstərilməyəcək.

Qeyd edək ki, "Google" şirkətinin idarə heyətinin rəhbəri Sundar Pichai yüksək səviyyəli Çin hökumət rəsmiləri ilə apardığı danışıqlardan sonra layihə daha da sürətlənib. Çin hökuməti təsdiq üçün 6-9 ay müddət tələb edib.

Əfsanə ƏHƏDLİ, "Xalq qəzeti"

Avropada dəhşətli istilər

İsti hava şəraiti nəticəsində İspaniyada iki nəfər ölüb. Sinoptiklər bildiriblər ki, kölgədə havanın temperaturu 47 dərəcə təşkil edir. Ölkədə təhlükəli vəziyyət elan edilib.

İtaliya, Portuqaliya və Yunanıstan da təhlükəli zonalər sayılır. Burada havanın temperaturu 50 dərəcəyə çatır. Alimlər bildiriblər ki, Avropada Afrika istisi hökm sürür. İsti hava şəraiti nəticəsində Almaniya da çayların suyu azalıb, bəzilərdə isə quruyub.

İsveçdə meşə yanğınları ilə bərabər dağlarda qar da əriməyə başlayıb. Norveçdə isə havaların isti keçməsi ilə əlaqədar vəhşi heyvanlar tunellərə giriblər. Sürücülərdən xahiş edilib ki, mümkün qədər ehtiyatlı olsunlar.

Qəzənər QASIMOV, "Xalq qəzeti"

Allah rəhmət eləsin

Ucar Rayon Polis Şöbəsinin rəisi Eldar Paşayev Ucar Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məmmədova atası

HƏMZƏ MƏMMƏDOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

HƏSƏN
HƏSƏNOV

TELEFONLAR:

Məsul katib: 493-61-02
Şöbələr: 493-59-03 (8 xətlili), 493-69-47, 493-34-13, 493-34-23, 493-59-47, 493-45-18, 493-33-01, 598-84-13.
Reklam və elanlar: 493-82-21, Faks: (99 412) 493-02-80, 598-28-64;
E-mail: info@xalqqazeti.com, xalqqazeti@gmail.com

"Xalq qəzeti"nin kompüter mərkəzində yığılıb və səhifələnilib, "Azərbaycan" neşriyyatında ofset üsulu ilə çap olunub.

ÜNVANIMIZ:

AZ-1000, Bakı şəhəri, Bülbül prospekti, 30.
Şəhadətnəmə 022273

İNDEKS 0282

TİRAJ 7471

SİFARİŞ 2272

QİYMƏTİ 40 qəpik

Çapa imzalanmışdır 00:00